

Установа културе „Стеријино позорје“
Нови Сад

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ЗА 2018. ГОДИНУ

Садржај:

1. О УСТАНОВИ
  - 1.1 Основни подаци о установи
  - 1.2 Историјат установе
  - 1.3 Организациона структура - шема , систематизација, квалификациона структура, старосна структура, полна структура
2. О РАДУ УСТАНОВЕ
  - 2.1 Делатност установе
  - 2.2 Програми и активности у 2018. години
  - 2.3 Награде и признања у 2018. години
3. ПОДАЦИ О СРЕДСТВИМА УСТАНОВЕ
  - 3.1 Финансијски извештај
  - 3.2 Сопствена средства
4. Простор и опрема
5. Јавне набавке
6. Доступност информацијама о раду широј јавности
7. Мисија и циљеви за будућност

1. О установи

1.1 Основни подаци

Назив установе	Стеријино позорје
Седиште установе	Змај Јовина 22/I
Матични број	08066442
Порески идентификациони број –ПИБ	101696012
Година оснивања	1956
Број телефона	021/451-273
Основна делатност установе	Установа за сценско-музичку делатност
Адреса интернет стране установе и имејл адреса	www.pozorje.org.rs office@pozorje.org.rs
Број запослених	11
Име и презиме одговорног лица	Др Мирослав Радоњић
Име и презиме председника Управног одбора	Тијана Делић
Име и презиме осталих чланова управног одбора	Гордана Ђурђевић Димић Немања Нешић Раденко Марић Милан Каћански

1.2 Историјат установе

Као стални фестивал националне драме и позоришта такмичарског карактера, Стеријино позорје установљено је 1956, у оквиру обележавања 150-годишњице рођења и 100-годишњице смрти великог српског комедиографа Јована Стерије Поповића. У дефинисању програма и статуса Стеријиног позорја учествовале су најистакнутије личности тадашњег друштва, културе и уметности. У првом Одбору Стеријиног позорја (Градско веће Новог Сада, 29. март 1956) били су, међу осталима, Јосип Видмар (председник), Иво Андрић, Милан Богдановић, Бранко Гавела, Велибор Глигорић, Димитар Кјостаров, Младен Лесковац, Вељко Петровић, Томислав Танхофер, Радомир Радујков, Милош Хацић... Тада су јасно артикулисани програмски циљеви: кроз стални фестивал националне драме и остале делатности институције унапредити позоришну уметност и стимулисати развој домаће драмске књижевности.

1.3 Организациона структура

Стеријино позорје има 11 извршилаца у четири организационе јединице у складу са Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова у Стеријином позорју: Фестивалски центар са сектором за позоришну међународну сарадњу, Документационо-истраживачки центар, Издавачки центар и Општа служба.

Директор
Др МИРОСЛАВ РАДОЊИЋ (VIII степен)

Помоћник директора
Тренутно непопуњено

Руководилац финансијско-рачуноводствених послова – руководилац Службе
ЈАСНА БАЛИЋ (VI₂ степен)

Уредник програма – Фестивалски центар
ГОРАН ИБРАЈТЕР (VII₂ степен)

Уредник програма – Сектор за позоришну међународну сарадњу
ДУШАНА ТОДОРОВИЋ (VII₂ степен)

Уредник програма – Документационо-истраживачки центар
НИНА МАРКОВИНОВИЋ (VII₁ степен)

Продуцент у уметности и медијима
МИЛАН КАЂАНСКИ (VII₁ степен)

Уредник програма – Издавачки центар
ВЕСНА ГРГИНЧЕВИЋ (VII₁ степен)

Технички секретар
ДЕСАНКА КОВАЧЕВИЋ (IV степен)

Домар / мајстор одржавања
ГОЛУБ КРАСИЋ (III степен)

Чистачица
ЗОРИЦА БЕКВАЛАЦ (III степен)

Квалификација	Број запослених
Магистарске и докторске студије	1
Основне студије у трајању 4 до 6 година и мастер студије	5
Основне стручовне и основне академске студије до 3 године – 6. степен	1
Високо квалификовани радник – 5. степен	
Средња стручна спрема 4. степен	1
Квалификовани радник - Средња стручна спрема 3. степен	2
Полуквалификован радник	
Неквалификовани радник	

Старосна структура	Број запослених
Испод 20 година	
Између 21 и 35 година	2
Између 36 и 50 година	4
Између 51 и 65 година	4
Преко 65 година	

Полна припадност	Број запослених
Мушки пола	4
Женски пола	6

2. О раду установе

2.1 Делатност установе

Поред организације и реализације најзначајнијег театралског фестивала у нашој земљи, Позорје је активно и у издавачкој делатности, кроз објављивање књига из области историје и теорије позоришта, те часописа *Сцена*, једног од најрелевантнијих позоришних часописа у Европи који континуирано излази од 1965. године. Документационо-истраживачки центар Стеријиног позорја објављује јединствену публикацију *Годишињак позоришта Србије*, без којег није могуће замислити озбиљније истраживање театралске уметности на овим просторима. Наш документациони центар поседује богате колекције од преко 1500 рукописних драмских дела, близу 7000 позоришних плаката и више од 40000 фотографија, а већ неколико година ради се на дигитализацији ове грађе. У склопу овог центра формиран је научни тим од сарадника са Академије уметности у Новом Саду, Филозофског факултета Нови Сад, Матице српске, Позоришног музеја Војводине, чији се научно-истраживачи рад презентује у Зборнику радова. Међународна сарадња Позорја резултирала је бројним интернационалним програмима, од гостовања представа из двадесетак земаља, *Међународног симпозијума позоришних критичара и театролога* који се већ 49 година одржава

сваке треће године у склопу нашег фестивала, тријеналне изложбе *Позориште у фотографској уметности*, под покровитељством Светске асоцијације фотографа, на којој је до сада учествовало неколико стотина фотографа из целог света, до међународних копродукција представа у којима је Стеријино позорје учествовало. Од 2007. године Стеријино позорје редовно расписује Конкурс за оригинални домаћи драмски текст у циљу испуњавања основне мисије институције – развој, афирмација и промоција домаће драмске књижевности и позоришне уметности. Позорје је од 2006. године копродуцент представа насталих по делима наших аутора, које су реализоване у Српском народном позоришту, Народном позоришту Београд, Југословенском драмском позоришту, Атељеу 212, Народном позоришту Ужице, Народном позоришту Ниш, Народном позоришту Кикинда, Народном позоришту Републике Српске Бања Лука.

Шифре делатности:

90.01 – Извођачка уметност,
90.02 – Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности,
90.04 – Рад уметничких установа,
58.11 – Издавање књига,
58.14 – Издавање часописа и периодичних издања,
58.19 – Остале издавачке делатности,
59.20 – Снимање и издавање звучних записа и музике,
18.20 – Умножавање снимљених записа,
47.61 – Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама,
47.62 – Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама

2.2 Програми и активности у 2018. Години

-Програм-

ФЕСТИВАЛ СТЕРИЈИНО ПОЗОРЈЕ 2018.

63. Стеријино позорје 2018.

ИЗВЕШТАЈ СЕЛЕКТОРА

У протеклих годину дана, колико нас дели од претходног Позорја, те пошто су усвојене промене у избору и третману представа које би требало да учествују на фестивалу, у продукционом смислу настало је неколико промена.

Позоришта, као и обично, деле судбину земље у којој стварају. Поред смањеног броја премијера, десило се нешто неочекивано – смањен је број дела постављених по принципу избегавања ризика од публици непознатих имена. Догодило се нешто необично: у нашим границама имали смо извођења три Нушића (два у Београду и једног, али стварно духовитог, у Суботици), једног Александра Поповића (Грачаница), једног Стерије у Крушевцу и једног у Новом Саду, два Душка Ковачевића (Београд, Бања Лука), једног Симовића (Сомбор). Имали смо прилике да видимо и неколико драма чији су аутори редитељи (Суботица, два пута, Скопље и Београд једанпут), драме које су написали глумци (једанпут Бања Лука, Ниш, Крагујевац, Београд, два пута Шабац) те остварења искусних професионалаца (Ужице, Кикинда, Нови Сад, Београд, Вршац), затим ауторске пројекте (Нови Сад, Суботица, Зеница, Нови Пазар, Тузла), драматизације великана прозног израза (Нови Сад, Краљево, Београд). Сва остала и преостала места заузели су млади позоришници професионално посвећени писању драмских текстова. Огромне су, небројене разлике међу њима, али једно им је заједничко – поимање смисла речи Готхолда Ефраима Лесинга, првог драматурга у историји, који је тачно дефинисао шта су страх и сажаљење и који је установио драмски род као једини који може да их изазове. Везује их и чињеница што су оне и они управо показали најбољи успех на пољу драмског стваралаштва те се стога налазе међу одабранима да учествују на Стеријином позорју.

Селекција националне драме

ЦАРСТВО НЕБЕСКО, режија Јернеј Лоренци, Народно позориште Београд и Битеф театар Београд (Србија)

На првом месту морамо споменути један изузетак, који генијално примећује нешто важно. „Интригантан је однос између приповедања и проповедања“, вели Јернеј Лоренци, који потписује режију *Царства небеског* београдског Народног позоришта и Битеф театра. Представа изграђена на казивањима српских народних песама косовског и покосовског циклуса, у преплитању са савременим сучељавањем с јуначком поезијом и личним доживљајима и сусретањима са овим књижевним благом, чији је значај обликовао национални дух у време настанка модерних нација, поставља пред публику питање како и колико ми, као и глумице и глумци на сцени, доживљавамо ову поезију. Редитељ каже да је то за њега комбинација чежње и вере, љубави и части, а пред публиком Битефа, а сада и Стеријиног позорја, изводе се ови базични цивилизацијски наративи у тумачењу врсних глумаца Народног позоришта.

**ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА, писац Бранислав Нушић, режија Милан Нешковић,
Театар „Фјодор Волков“ Јарослав (Руска Федерација)**

Прилика да се сусретнемо са туђим погледом на нашу драмску традицију пружила се одличним и маштовитим упизорењем Нушићеве *Ожалошћене породице* у режији Милана Нешковића у далеком Волковском театру у Русији. Полетно и духовито изведена класична Нушићева комедија, оставља утисак нечега што је и публици у страној средини блиско и препознатљиво, а за њихове драмске уметнике изазовно и инспиративно. Овакво тумачење наше драмске баштине било је и најваљаније постављање нашег драмског великана у протеклој сезони, коју није одликовао уобичајено често посезање за Нушићем и Стеријом, као ни другим старијим ауторима на нашим позоришним сценама.

**ЈАМИ ДИСТРИКТ, писац Милена Богавац, режија Кокан Младеновић, Битеф театар
Београд (Србија), Центар за културу Тиват (Црна Гора), Фестивал MASZK Сегедин
(Мађарска), Think Tank студио Нови Сад (Србија)**

Урнебесна али и бесно ангажована комедија *Јами дистрикт*, ауторке Милене Богавац, у режији Кокана Младеновића, врстан је пример позоришне сатире, како на плану текста, тако и режије и глуме. Фантазмагорија о открићу остатака праисторијских становника на подручју на које пледирају три суседне балканске државе, оптерећене властитим митоманијама и уверењима о тачном току историје, на нама тако близким просторима, које стога морамо да сматрамо својима, поред наших властитих глупости укључује и међународну заједницу позвану да пресуди о питању које мучи три братска народа.

**ШВАЈЦАРСКА, писац Петар Михајловић, режија Милан Нешковић, Народно
позориште Републике Српске Бања Лука (Република Српска, БиХ)**

Швајцарска, необична свакодневица групе малих људи с великим жељама и страстима које су и веће и мање од живота, црнохуморно се одиграва пред нама, једнако збуњенима у потрази за решењем које ће бити близу истине и правде, као у земљи из бајке, како се доживљава та алпска република. Назив представе алудира, у очима становника Балкана, на утопијску одредницу у којој је све боље и другачије, лагодно, мирно и богато. Деперсонализовани ликови ове драме Петра Михајловића суочавају се са последицама властитих хтења, а интелигентно решење редитеља Милана Нешковића настојало је да се сцене драме одвијају симултано, колико год је могуће, помоћу оригиналне сценографије.

**КЕПЛЕР 452-Б, писац Тијана Грумић, режија Југ Ђорђевић, Позориште „Бора
Станковић“ Врање (Србија)**

Кеплер 452-Б, наслов је нове драме младе и већ запажене драматичарке Тијане Грумић, изведене на сцени Позоришта „Бора Станковић“, у режији Југа Ђорђевића. Реч је о интимној драми која се тиче односа у породици, али и у космосу, која се одвија у историјском тренутку када бива препознато ново небеско тело, али док нека људска тела, као и звездана, нестају – што се догађа када су неке звезде само људи – и обрнуто. Минуциозна игра са најдубљим осећањима која се могу гајити између најближих показује и зрелост младе ауторке, кадре да убедљиво прикаже и суочавање са болним тренуцима и покушаје да се они избегну.

**...И ОСТАЛИ, писци Маша Радић, Мина Ђирић, Неда Гојковић, Галина Максимовић,
режија Стеван Бодрожа, Установа културе „Вук Стефановић Карадић“ Београд (Србија)**

...и остали, омнибус четири младе ауторке којима ово је сценски деби, већ успешни наставак сарадње са редитељем Стеваном Бодрожом на сцени Установе културе „Вук Карадић“. Маша Радић, Мина Ђирић, Неда Гојковић и Галина Максимовић испричале су убедљиву повест о низу ситуација у којима се нехотице очитава препознатљив нехајан, па и недопустиво гори однос према онима који нису ми него они који су ...и остали.

**ХАЈКА НА ВУКА, писац Огњен Обрадовић, режија Наташа Радуловић, Шабачко
позориште (Србија)**

Ти такви ...и остали могу бити у породици, а могу бити они од којих хоћемо да се одвојимо – али не успевамо – у некадашњој ловачкој кафани, те покушаји да се избавимо као ликови из драме *Хајка на вука* Огњена Обрадовића, у режији Наташе Радуловић, на сцени Шабачког позоришта. Ова горка прича о бивствовању у некада популарној ловачкој кафани, у којој је једино светло везано за хумористично присећање на пропуштене шансе, показује нам свет оних који су, без поговора из поменуте категорије, ...и остали, само што они у то још не верују.

**СВЕДОБРО, писац Стеван Вранеш, режија Немања Ранковић, Народно позориште
Ужице (Србија)**

Сведобро је и име места у којем се одвија драма Стевана Вранеша, али и наслов истоимене драме коју је у Народном позоришту Ужице режирао Немања Ранковић. Лицемерје, заблуде, изневерена очекивања, бивше љубави и бивша надања, све то стигло је током година у Сведобро, и пита се да ли може одатле да оде; ако може, онда зашто и куда.

**УТОПЉЕНА ДУША, писац Александар Југовић, режија Бобан Скерлић, Београдско
драмско позориште (Србија)**

Изузетак у овом избору је драма *Утопљена душа* Александра Југовића, песника, романописца и драматичара, који се овде први пут бави историјском личношћу у драмској форми, а не измишљеним ликовима као у претходним случајевима. Утопљена душа је српски песник Владислав Петковић Дис, чије последње путовање на броду „Италија“ пратимо и упознајемо се са моментима који су обележили његов живот и стваралаштво, у режији Бобана Скерлића и на сцени Београдског драмског позоришта.

Селекција 'Кругови'

У Селекцији 'Кругови', у којој учествују драмска дела изведена на сценама у близком региону, истичу се остварења **ЉУДИ ОД ВОСКА** аутора **Мате Матишића**, чији смо комад *Синови умиру први* већ имали прилике да погледамо на Позорју. Ова драма у режији **Јануша Кице** набијена је Матишићу тако добро познатом проблематиком лицемерја присутног у целом региону. Постављена је на сцени **Хрватског народног казалишта Загреб (Хрватска)**.

Друга представа је комад **ЧРНА МАТИ ЗЕМЛА** Кристијана Новака и редитељке **Доре Руждјак Подолски**, на сцени **Загребачког казалишта младих**, која духовито говори о низу необичних појава у вези са малом средином. Ова два остварења својим професионалним дometима и изузетном маштовитошћу чине врх позоришне сезоне у суседству.

Из Словеније позивам **ЗИД, ЈЕЗЕРО** Душана Јовановића, последњег лауреата Стеријине награде пре распада земље у којој је Стеријино позорје било основано. Ово извођење **Драме**

Словенског народног гледалишча Љубљана, у режији **Милоша Лолића**, означава нов успех нашег редитеља који би требало да види и новосадска публика.

***

Као представу у част награђених препоручујем **УЛИЦУ УСАМЉЕНИХ АУТОМОБИЛА** **Зорана Пешића – Сигме**, у режији **Ђурђе Тешић** и извођењу **Народног позоришта Ниш**. Реч је о победничком тексту са Конкурса Стеријиног позорја 2017, који је реализован у копродукцији са Нишким театром. На тај начин остварује се племенита намера Стеријиног позорја да у сваком смислу допринесе развоју и пласману домаћег драмског текста.

На крају овог извештаја желим да вам захвалим на указаној части и поверењу. Надам се да ћу овом селекцијом, и захваљујући труду уметника које сам позвао, оправдти очекивања.

Београд, 16. март 2018.

Бошко МИЛИН

ПРОГРАМ

ЧЕТВРТАК, 24. мај

Пролог Стеријиног позорја

19.00 часова / Сценска лабораторија „Борислав Гвојић”, Факултет техничких наука, Трг Доситеја Обрадовића 6, Нови Сад

Преобрађаји

Разговор са Метом Хочевар, архитекткињом и сценографкињом (Словенија)

Организатор: Факултет техничких наука Нови Сад

СУБОТА, 26. мај

20.00 часова / СНП, Сцена „Јован Ђорђевић“

Свечано отварање Фестивала

Беседа: Небојша Брадић

Такмичарска селекција

ШВАЈЦАРСКА

Текст: Петар Михајловић

Режија: Милан Нешковић

Народно позориште Републике Српске Бања Лука (Република Српска, БиХ)

НЕДЕЉА, 27. мај

10.00 часова / СНП, горњи фоаје Сцене „Јован Ђорђевић“

Сцена, маска, костим, лутка

Отварање изложбе, уручење награда

Организатор: Центар за ликовно образовање деце и омладине Војводине

11.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: Швајцарска

12.00 часова / СНП, Камерна сцена

Отворена школа сценског дизајна

Разговор о књизи *Сценски дизајн као уметност* Татјане Дадић Динуловић

Организатор: Факултет техничких наука Нови Сад

18.00 часова / Централна галерија *Шок задруге*, Змај Јовина, пасаж бр. 22

Просторни механизми

Отварање изложбе сценографских радова групе *ДИАПРОЈЕКТОР* (Хрватска)

Организатори: Факултет техничких наука и Мултимедијални центар „Лед арт“/Шок задруга, Нови Сад

19.00 часова / СНП, доњи фоаје Сцена „Јован Ђорђевић“

Вечера за зеца

Отварање изложбе слика Николе Џафа

20.00 часова / СНП, Сцена „Пера Добриновић“ (I део) и Сцена „Јован Ђорђевић“ (II део)

Такмичарска селекција

ЦАРСТВО НЕБЕСКО – ЕПИКА БАЛКАНИКА

Режија: Јернеј Лоренци

Народно позориште и Битеф театар Београд

ПОНЕДЕЉАК, 28. мај

11.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: Царство небеско – епика балканика

12.00–15.00 часова / СНП, Камерна сцена

Трибина Стеријиног позорја (I сесија)

Домаћи драмски текст на репертоару наших позоришта – могућности и искушења

Модератор: Светислав Јованов

Организатори: Српски центар Међународног позоришног института и Стеријино позорје

16.30–19.30 / СНП, Камерна сцена

Трибина Стеријиног позорја (II сесија)

Домаћи драмски текст на репертоару наших позоришта – могућности и искушења

Модератор: Светислав Јованов

Организатори: Српски центар Међународног позоришног института и Стеријино позорје

17.00 часова / Новосадско позориште / Újvidéki Színház, Мала сцена

Позорје младих

Џ. Д. Селинџер: Ловац у житу

Академија уметности Нови Сад – Класа на мађарском језику

20.00 часова / СНП, Сцена „Јован Ђорђевић“

Такмичарска селекција

ЈАМИ ДИСТРИКТ

Текст: Миlena Богавац

Режија: Кокан Младеновић

Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска)

20.00 часова / Академија уметности Нови Сад

Позорје младих

Душан Јовановић: Живот провинцијских плејбоја

Академија уметности Нови Сад – Класа на српском језику

22.00 часа / Културни центар Новог Сада

Позорје младих

Етиде плеса и пластике глумца (Сцене из Брехта и Островског)

Руски институт позоришне уметности – ГИТИС (Руска Федерација)

УТОРАК, 29. мај

11.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: Јами дистрикт

15.00 часова / Позориште младих

Позорје младих

Догађа се у Србији сада и увек (Према тексту Бранислава Нушића)

Факултет савремених уметности Београд

17.00 часова / Културни центар Новог Сада

Позорје младих

Жанровизија (колаж)

Академија уметности Београд

19.00 часова / СНП, Сцена „Пера Добриновић“

Такмичарска селекција

...И ОСТАЛИ

Текст: Маша Радић, Мина Ђирић, Неда Гојковић и Галина Максимовић

Режија: Стеван Бодрожа

Установа културе „Вук Стефановић Каракић“ Београд

20.00 часова / Галерија „Колектив”, Карађорђева 53, Београд

Простори Мете Хочевар

Отварање изложбе сценографских радова

Организатори: Факултет техничких наука Нови Сад и Галерија „Колектив”, Београд

21.00 час / СНП, Сцена „Јован Ђорђевић“

Међународна селекција „Кругови“

ЉУДИ ОД ВОСКА

Текст: Мате Матишић

Режија: Јануш Кица

Хрватско народно казалиште Загреб (Хрватска)

21.00 час / СНП, Камерна сцена

Позорје младих

Диана Мехеик: Јерихонска ружа

Ежен Јонеско: Нови станар

НОВА академија уметности Београд

СРЕДА, 30. мај

11.00 часова / Међународна селекција „Кругови“

Округли сто: Људи од воска

12.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: ...и остали

15.00 часова / Позориште младих, Мала сцена

Позорје младих

Живот мој (ауторски рад студената)

Факултет уметности Приштина – Звечан

17.00 часова / Културни центар Новог Сада

Позорје младих

Софокле: Антигона

Академија умјетности Бања Лука (Република Српска, БиХ)

19.00 часова / Позориште младих

Такмичарска селекција

ХАЈКА НА ВУКА

Текст: Огњен Обрадовић

Режија: Наташа Радуловић

Шабачко позориште

21.00 час / СНП, Сцена „Јован Ђорђевић“

Такмичарска селекција

УТОПЉЕНА ДУША

Текст: Александар Југовић

Режија: Бобан Скерлић

Београдско драмско позориште

21.00 час / СНП, Камерна сцена

Позорје младих

Џејмс Радо и Џером Рагни: Коса

Факултет драмских и филмских умјетности, Универзитет „Синергија“ Бијељина (Република Српска, БиХ)

ЧЕТВРТАК, 31. мај

11.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: Хајка на вука

12.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: Утопљена душа

13.00 часова / СНП, горњи фоаје Сцене „Пера Добриновић“

Душан Ковачевић: идеологија, човек, драма

Промоција зборника и округли сто

Организатори: Дом културе „Грачаница“ и Фондација „Симонида“ Нови Сад

13.00 часова / СНП, Камерна сцена

Позорје младих

Иван Вирипајев: Кисик

Умјетничка академија Осијек (Хрватска)

16.00 часова / Културни центар Новог Сада

Позорје младих

Мартин Мекдона: The Pillowman

Факултет драмских уметности Београд

17.30 часова / СНП, горњи фоаје Сцене „Пера Добриновић“

Дани књиге

Промоција позоришних издања

19.00 часова / Новосадско позориште / Újvidéki Színház

Такмичарска селекција

КЕПЛЕР 452-Б

Текст: Тијана Грумић

Режија: Југ Ђорђевић

Позориште „Бора Станковић“ Врање

21.00 час / СНП, Камерна сцена

Представа ван конкуренције

ИЛУСТРОВАНА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НЕСТАЈАЊА

Текст: Божидар Кнежевић

Режија: Золтан Пушкаш

Српско народно позориште и Стеријино позорје Нови Сад

21.30 часова / Новосадско позориште / Újvidéki Színház

Такмичарска селекција (реприза)
КЕПЛЕР 452-Б

ПЕТАК, 1. јун

10.00–18.00 часова / Културни центар Новог Сада

16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога

Колектив на делу: испитивање колективитета у савременом театру

Организатори: Стеријино позорје Нови Сад и Међународна асоцијација позоришних критичара / International Association of Theatre Critics (IATC)

Председавајуће: Дијана Дамијан Мартин и Бојана Јанковић (Лондон, Велика Британија)

11.00 часова / Такмичарска селекција

Округли сто: Кеплер 452-Б

17.30 часова / СНП, горњи фоаје Сцене „Пера Добриновић“

Дани књиге

Промоција позоришних издања

19.00 часова / СНП, Сцена „Јован Ђорђевић“

Такмичарска селекција

ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА

Текст: Бранислав Нушић

Режија: Милан Нешковић

Театар „Фјодор Волков“ Јарослав (Руска Федерација)

21.30 часова / СНП, Сцена „Пера Добриновић“

Међународна селекција „Кругови“

ЧРНА МАТИ ЗЕМЛА

Текст: Кристијан Новак

Режија: Дора Руждјак Подолски

Загребачко казалиште младих (Хрватска)

СУБОТА, 2. јун

10.00–18.00 часова / Културни центар Новог Сада

16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога

Колектив на делу: испитивање колективитета у савременом театру

Организатори: Стеријино позорје Нови Сад и Међународна асоцијација позоришних критичара / International Association of Theatre Critics (IATC)

Председавајуће: Дијана Дамијан Мартин и Бојана Јанковић (Лондон, Велика Британија)

11.00 часова / Међународна селекција „Кругови“

Округли сто: Чрна мати земла

12.00 часова / Такмичарска селекција
Округли сто: Ожалошћена породица

17.30 часова / СНП, горњи фоаје Сцене „Пера Добриновић“
Дани књиге
Промоција позоришних издања

19.00 часова / СНП, Сцена „Јован Ђорђевић“
Такмичарска селекција
СВЕДОБРО
Текст: Стеван Вранеш
Режија: Немања Ранковић
Народно позориште Ужице

21.00 час / СНП, Сцена „Пера Добриновић“
Међународна селекција „Кругови“
ЗИД, ЈЕЗЕРО
Текст: Душан Јовановић
Режија: Милош Лолић
Драма Словенског народног гледалишча Љубљана (Словенија)

23.00 часа / Такмичарска селекција
Округли сто: Сведобро

НЕДЕЉА, 3. јун

20.00 часова / СНП, Сцена „Пера Добриновић“
Проглашење и уручење Стеријиних награда

Представа у част награђених
УЛИЦА УСАМЉЕНИХ АУТОМОБИЛА
Текст: Зоран Пешић – Сигма
Режија: Ђурђа Тешић
Народно позориште Ниш и Стеријино позорје Нови Сад

Титловање представа

Због великог броја гостију на овогодишњем Позорју, као и због страних учесника 16. међународног симпозијума позоришних критичара и театролога, готово све представе титловане су на енглески језик. Такође, представе са страног говорног подручја титловане су и на српски језик.

Округли сто

Разговоре о представама у Такмичарској и Селекцији „Кругови“ водили су Ана Тасић, позоришна критичарка *Политике* и Игор Бурић, позоришни критичар *Дневника*. Велика посвећеност

и учешће публике у разговорима одликовале су и овогодишње окружне столове, а посебан тон донели су млади позоришни критичари, учесници Радионице *Сумњива лица*.

СТЕРИЈИНЕ НАГРАДЕ

Такмичарска селекција

Извештај Жирија

Жири Шездесет трећег Стеријиног позорја – **МАЈА МИРКОВИЋ**, костимографкиња, председница Жирија, **ТАЊА ШЉИВАР**, драмска списатељица, **БРАНИСЛАВА ИЛИЋ**, драматуршкиња и драмска списатељица, **КСЕНИЈА КРНАЈСКИ**, редитељка, и **НОВАК БИЛБИЈА**, глумац, видео је од 26. маја до 2. јуна 2018. године девет представа у такмичарској селекцији.

На завршној седници, одржаној 2. јуна 2018, Жири је донео

ОДЛУКУ

Стеријина награда за најбољу представу – ЈАМИ ДИСТРИКТ Милене Богавац, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета већином гласова.

Стеријина награда за текст савремене драме – МИЛЕНА БОГАВАЦ за **ЈАМИ ДИСТРИКТ**, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета већином гласова.

Стеријина награда за режију – КОКАН МЛАДЕНОВИЋ за **ЈАМИ ДИСТРИКТ**, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета једногласно.

Стеријина награда за глумачко остварење:

БОЈАН ЖИРОВИЋ за улогу у представи ЦАРСТВО НЕБЕСКО – ЕПИКА БАЛКАНИКА, режија Јернеј Лоренци, Народно позориште Београд и Битеф театар Београд. Одлука је донета већином гласова.

ЈЕЛЕНА ГРАОВАЦ за улогу у представи **ЈАМИ ДИСТРИКТ**, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета већином гласова.

НИНА НЕШКОВИЋ за улогу у представи **ЈАМИ ДИСТРИКТ**, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета већином гласова.

БОЈАНА ЗЕЧЕВИЋ за улогу Емилије у представи ...И ОСТАЛИ Мине Ђирић, Галине Максимовић, Неде Гојковић и Маше Радић, режија Стеван Бодрожа, Установа културе „Вук Стефановић Карадић“ Београд и Мерлинка фестивал. Одлука је донета већином гласова.

Стеријина награда за сценографско остварење – ДРАГАНА ПУРКОВИЋ МАЦАН за представу ШВАЈЦАРСКА Петра Михајловића, режија Милан Нешковић, Народно позориште Републике Српске Бања Лука (Република Српска, БиХ). Одлука је донета већином гласова.

Стеријина награда за костимографско остварење – ИВАНА НЕСТОРОВИЋ за представу ЈАМИ ДИСТРИКТ, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета већином гласова.

Стеријина награда за оригиналну сценску музику – КАРМИНА ШИЛЕЦ за ЦАРСТВО НЕБЕСКО – ЕПИКА БАЛКАНИКА, режија Јернеј Лоренци, Народно позориште Београд и Битеф театар Београд. Одлука је донета већином гласова.

Стеријина награда за сценски покрет – ГРЕГОР ЛУШТЕК за ЦАРСТВО НЕБЕСКО – ЕПИКА БАЛКАНИКА, режија Јернеј Лоренци, Народно позориште Београд и Битеф театар Београд. Одлука је донета једногласно.

Специјална Стеријина награда за драматургију – МАТИЦ СТАРИНА за ЦАРСТВО НЕБЕСКО – ЕПИКА БАЛКАНИКА, режија Јернеј Лоренци, Народно позориште Београд и Битеф театар Београд. Одлука је донета једногласно.

Стеријина награда из Фонда „Дара Даринка Чаленић“ за **најбољу младу глумицу – ИСИДОРА СИМИЈОНОВИЋ** за улогу у представи ЈАМИ ДИСТРИКТ, режија Кокан Младеновић, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank студио Нови Сад (Србија, Црна Гора и Мађарска). Одлука је донета једногласно.

Стеријина награда из Фонда „Дара Даринка Чаленић“ за најбољег младог глумца – НИКОЛА ШУРБАНОВИЋ за улогу Петра у представи ...И ОСТАЛИ Мине Ђирић, Галине Максимовић, Неде Гојковић и Маше Радић, режија Стеван Бодрожа, Установа културе „Вук Стефановић Карадић“ Београд и Мерлинка фестивал. Одлука је донета већином гласова.

ОСТАЛЕ СТЕРИЈИНЕ НАГРАДЕ

Стеријина награда за нарочите заслуге на унапређењу домаће позоришне уметности и културе

Управни одбор Стеријиног позорја, на седници одржаној десетог јануара текуће године, одлучио је да се Стеријина награда за нарочите заслуге на унапређењу домаће позоришне уметности и културе додељује **РЕНАТИ УЛМАНСКИ**, глумици и **ПРЕДРАГУ ЕЈДУСУ**, глумцу.

НАГРАДЕ СТЕРИЈИНОГ ПОЗОРЈА

Жири Удружења позоришних критичара и театролога Србије у саставу: Бојана Јанковић (председница), Ивана Петровић и Спасоје Ж. Миловановић донео је једногласну одлуку да **Стеријину награду Округлог стола критике 63. Стеријиног позорја за најбољу представу, која од ове године носи име „Дејан Пенчић Пољански“**, додели остварењу ЦАРСТВО НЕБЕСКО Народног позоришта и Битеф театра Београд у режији Јернеја Лоренција.

Награду публике 63. Стеријиног позорја за најбољу представу добило је просечном оценом 4,77 остварење ЧРНА МАТИ ЗЕМЛА, према роману Кристијана Новака у режији Доре Руждјак Подолски, Загребачког казалишта младих (Хрватска).

НАГРАДА „ДНЕВНИКА“

Једногласном одлуком Жирија у саставу Мирослав Стјаћић, председник, Нина Попов и Наташа Пејчић, Награда редакције новосадског листа „Дневник“ за уметничко остварење додељује се **ЈЕРНЕЈУ ЛОРЕНЦИЈУ** за режију представе ЦАРСТВО НЕБЕСКО – ЕПИКА БАЛКАНИКА.

НАГРАДА ПРОДУЦЕНТСКЕ КУЋЕ „SCOMEDIASCO“ ЗА ЕПИЗОДУ

Жири у саставу Даринка Николић, председница, Соња Дамјановић и Теофил Панчић једногласно је одлучио да награду поделе **МИЉКА БРЂАНИН** за улогу Комшинице у представи ШВАЈЦАРСКА Петра Михајловића, режија Милан Нешковић, Народног позоришта Републике Српске Бања Лука (Република Српска, БиХ) и **ИГОР БОРОЈЕВИЋ** за улогу Рајка у представи СВЕДОБРО Стевана Вранеша, режија Немања Ранковић, Народног позоришта Ужице.

Медији и јавност; сајт Позорја

Стеријино позорје, као институција од националног значаја, велику пажњу посвећује односима са медијима. Сви важнији догађаји – програми, нова издања, сам Фестивал – пропраћени су конференцијама за медије, чиме је обезбеђена јавност у раду, као један од начина презентације и промовисања програма рада. О великим интересовању јавности за активности Стеријиног позорја сведочи и број акредитованих новинара на 63. Позорју, као и знатан простор који су медији уступили овом догађају.

Радио телевизија Војводине свакодневно је у оквиру емисије *Артерија* емитовала петнаестоминутне извештаје о Фестивалу.

Значајну улогу у сегменту односа са јавношћу има званични сајт Стеријиног позорја. Осим битних актуелности из делатности установе, те свакодневног праћења програма Фестивала, сајт садржи и податке из историјата Позорја. О занимању за Фестивал сведочи чињеница да је наш сајт уочи, током и непосредно по завршетку 63. Стеријиног позорја имао преко 30.000 посета (током самог Фестивала 10.500).

Уз ово, сајт има интенцију да постане место окупљања свих релевантних информација о позориштима и позоришним збивањима у Србији (Позоришни портал Србије).

Акредитовани на 63. позорју

Билтен 63. Стеријиног позорја: Војислав Алимпић, Бојана Јањушевић, Милена Кулић, Снежана Милетић, Бранислава Опрановић, Николина Ђукановић, Силвија Чамбер; *фоторепортери:* Марина Блашковић, Бранислав Лучић; *Критичарска радионица „Сумњива лица”:* Ивона Јањић, Борисав Матић, Марија Миловановић, Милица Петровић, Мина Станикић, Андреј Чањи; *Политика:* Борка Голубовић Требежашин, Снежана Ковачевић; *Компанија Новости:* Јованка Симић, Здравко Грумић, Дарко Дозет (фоторепортер); *Дневник:* Наташа Пејчић; *Данас:* Гордана Нонин (дописништво Нови Сад); *Близу:* Тања Њежић, Александар Латас, Робер Гетел (фоторепортер); *Новосадски репортер:* Зоран Сурла, Никола Кукин (фоторепортер); *Magyar Szó:* Жужана Хорват, Чила Давид (фоторепортер); *Војвођански магазин:* Живан Лазић, Драгутин Савић (фоторепортер); *Време:* Теофил Панчић; *Домети:* Зоран Р. Поповић; *Вришачка кула:* Весна Кукић; *Слободна Далмација:* Небојша Димитријевић, Мирон Џуња (фоторепортер); *Независно друштво новинара:* Душко Медић; *Друштво новинара Војводине:* Стефан Кецо; *Удружење драмских писаца Србије:* Снежана Кутрички, Милан Јелић (часопис *Драма*); *часопис Печат:* Рашко Јовановић; *Часопис Kulttura:* Наташа Гвозденовић, Милица Вукадиновић; *Лепота и здравље:* Лидија Ђулибрк; *PTB Војводине:* Стаса Јамушаков, Нада Зорић, Миљана Магловски, Ивана Петровић, Соња Митровић, Милица Вукмановић, Даниел Мандић, Слободан Мојак, Ненад Милошевић, Оливера Шешлија, Јелена Јокић, Сандра Вуксан; *Новосадска ТВ:* Ивана Вујић, Славенко Смиљанић; *PTC (Културни дневник):* Оливера Милошевић, Снежана Стаменковић Јојић; *ТВ N1:* Миодраг Совиљ; *JMU PTB (Први програм радија):* Александра Рајић, Татјана Новчић Матијевић; *Радио 021:* Гордана Михајловић, Слободан Крајновић (*Портал 021*); *Радио Београд, Корзо портал:* Бојана Каравидић; *Радио Београд 202:* Мишка Кнежевић; *Радио Београд 2:* Радоман Кањевац; *Радио AC fm:* Тијана Николић; *WDR Funkhaus Europa:* Ивана Челебић; *Deutsche Welle:* Александра Грухочић, Динко Грухочић; *Медија центар Војводине:* Кристина Молнар; *VOICE, Војвођански истраживачко-аналитички центар:* Милош Катић; *Autonomija.info:* Недим Сејдиновић; *Belgrade Edt Culture blog:* Марко Радојичић; *HC Хроника:* Теодора Ж. Јанковић; *Култур!Кокошка:* Мина Станикић; *Culturama*, интернет портал: Ивана Малетин; *Културни центар Луна:* Бојан Самсон; *Xođu у позориште,* часопис и портал: Недељка Боројевић; портал *Vojvodjanske.rs:* Драгољуб Селаковић; портал *Before after:* Немања Нешковић; *Creative Group Sofia:* Драган Табаковић; фотографи: Александар Плачков, Срђан Дорошки.

Позорје младих

28-31. мај 2018.

Културни центар / Позориште младих / Академија уметности / Српско народно позориште / Новосадско позориште

Позорје младих, сусрет високих позоришних школа, окупило је следеће учеснике: Академија уметности Нови Сад (класа на српском и мађарском наставном језику), Факултет савремених уметности Београд, Умјетничка академија Осијек (Хрватска), ГИТИС Москва (Руска Федерација), Академија умјетности Бања Лука (БиХ, Република Српска), Факултет драмских уметности Београд, Академија уметности Београд, Факултет уметности Приштина – Звечан, НОВА академија уметности Београд, Факултет драмских и филмских умјетности Универзитета „Синергија“ Бијељина (БиХ, Република Српска).

Пратећи програми

Стручни скупови

16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога
Колектив на делу: испитивање колективитета у савременом театру
(Опширније у оквиру извештаја Међународног центра.)

Трибина Стеријиног позорја

Домаћи драмски текст на репертоару наших позоришта – могућности и искушења

Након консултација са одређеним бројем позоришних стваралаца и стручњака, Позорје је одлучило да обнови рад једне од својих најпознатијих манифестација, **Трибине Стеријиног Позорја**. Трибина се у недавној прошлости показала као једна од најплодоноснијих и најдинамичнијих стручних манифестација Позорја, а с обзиром на актуелни положај наше домаће драме и ситуацију у позориштима, уверење је да њено обнављање може омогућити погодан контекст за озбиљан и динамичан стручни дијалог.

Стога је у оквиру овогодишњег фестивала одржана сесија Трибине, на тему **Домаћи драмски текст на репертоару наших позоришта – могућности и искушења**. Иако је тематски оквир од начелног значаја, он је омогућио расправу о различитим конкретним аспектима нашег позоришног живота: од односа позориште – домаћи драмски аутор, преко питања креирања репертоара до питања односа између нових форми, друштвеног ангажмана и укуса публике.

Модератор Трибине је био Светислав Јованов, а уводна излагања су имале Бранислава Илић, драмска списатељица и Јелена Мијовић, драматуршкиња.

Учесници: Тања Шљивар, драмска списатељица, Димитрије Коканов, драмски писац и драматург, Снежана Тришић, редитељка, Жељко Хубач, директор Драме НП Београд, Ана Тасић, позоришна критичарка, Саша Торлаковић, глумац и уметнички директор НП Сомбор, Бошко Милин, театролог и професор ФДУ Београд, Бојан Јовановић, уметнички директор Позоришта „Бора Станковић“ Врање, Марина Миливојевић-Мађарев, театролошкиња и професор АУ Нови сад, Спасоје Ж. Миловановић, драматург, Саша Милосављевић, позоришни критичар.

Промоције

Дани књиге

Издавачки центар Стеријиног позорја је у 2017. години објавио девет издања: три театролошке студије у едицијама „Синтезе“ и „Драматуршки списи“, један зборник радова као резултат научног истраживања, три свеске часописа „Сцена“ на српском језику, једну свеску „Сцене“ на енглеском језику, те Годишњак позоришта Србије. Ако томе додамо да се у издавачком плану за 2018. годину налази чак дванаест публикација, мало је рећи да је у последње време Стеријино позорје повратило некадашњи сјај и епитет једног од најзначајнијих издавача театролошке литературе у земљи. То нам је дало за право да у овогодишњим Данима књиге тежиште ставимо на наша издања – у три фестивалска термина представљене су студије **Зорана Максимовића Све наше Хеде** („Хеда Габлер“ Хенрика Ибзена у позориштима Србије), **Гордане Тодорић Александар Поповић**, **Драмски говор о времену и свету** и **Александар Милосављевић**, **Позоришни Дирер и други записи** (књига есеја), као и две новоизашле свеске часописа „Сцена“ на српском језику (бројеви 1 и 2/2018). Ипак, нису заборављени ни друге вредни и агилни издавачи: Позоришни музеј Војводине

представио је књигу **Љубице Ристовски Креирање идентитета позоришта**, а разговарало се и о књизи **Кембријов увод у позоришну режију** чију реализацију потписују Универзитет уметности у Београду, Факултет драмских уметности, Факултет педагошких наука у Јагодини Универзитета у Крагујевцу, Студио Лабораторија извођачких уметности и Битеф театар Београд.

О новим свескама „Сцене“ говорили су Милош Латиновић (главни уредник), Марина Миливојевић Мађарев и Александар Милосављевић (чланови редакције), док су књиге представили Дарко Лукић, Живко Поповић, Милош Латиновић, Светислав Јованов и Мики Радоњић.

Модератор Дана књиге био је Александар Милосављевић.

Душан Ковачевић: идеологија, човек, драма

Зборник радова, уредио Ђарко Миленковић, Дом културе „Грачаница“, Грачаница 2017.

Организатори: Стеријино позорје и Фондација Симонида Нови Сад

Зборник радова *Душан Ковачевић: идеологија, човек, драма* резултат је књижевнокритичког скупа „Књижевно дело Душана Ковачевића“. Скуп је организован поводом уручења награде „Златни крст кнеза Лазара“ за 2015. годину овом значајном српском драмском ствараоцу на *Видовданском песничком бденију* у Грачаници. На овој манифестацији су учествовали и радове у Зборнику објавили проучаваоци књижевности из Београда, Новог Сада, Ниша, Косовске Митровице и Никшића: Даница Андрејевић, Сава Стаменковић, Јелена Марићевић, Драгана В. Тодоресков, Снежана Ј. Милојевић, Радоје Фемић, Иван Баэрђан, Маријана Јелисавчић, Оливера Милићевић, Раствко Лончар, Јована Николић, Софија Матић и Иван Коларић. Зборник радова *Душан Ковачевић – идеологија, човек, драма* резултат је прегнућа да се дело најзначајнијег савременог српског драмског писца, сценаристе и драматурга осветли из различитих аспеката, који су подразумевали све видове Ковачевићевог бављења књижевношћу, сценаријем и филмом. Радови могу послужити истраживачима дела Душана Ковачевића и његовом утицају на књиженост и укупни јавни живот нашег времена.

Радионице

Сумњива лица (опширији извештај у оквиру рубрике Међународна сарадња)

Глумачка радионица „Станја“

У оквиру Позорја младих одржана је глумачка радионица „Станја“. Радионицу је водио професор Академије уметности Нови Сад, **Ђерђ Херњак**. Са сваке академија било је по двоје учесника.

Глумачка радионица обухватила је низ вежби концентрације, опуштања, упознавања себе и других, поверења, магичне вежбе Кастанеде и Гурцијева.

Изложбе

Изложба слика

Никола Џафо: „Вечера за зеца“

(...) *Вечеру за зеца* чине седам слика великог формата. Никола Џафо формалну концепцију својих изложби неретко ослања на симболику бројева. Бројеви превладавају неред, они су пут из нереда у ред и, упућујући на нешто већ познато, уградено у историју културе, пружају прво упориште за читање слика. Тако су слике у циклусу *Lepus in fabula* испратиле Христа на четрнаест станки дуж *Via dolorosa* и Голготе. Из презасићеног симболичког капитала броја седам аутор овде упућује на оне у нашој култури највидљивије: на седам смртних грехова, на радну седмицу стварања света или уметничког дела, или на седми дан одмора – (ре)капитулацију.

Слике су наративне. Апропришу се, узајамно деконструишу и реинтерпретирају цитати преузети из историје сликарства, митски призори, рефлексивне крхотине, слике сећања пресликане из властитог искуства. И на свакој, као фон на којем се догађаји одигравају, налазе се зечеви. Зец је вишедеценијски пратилац стваралаштва Николе Џафа. Од када се 1994. обрео у кавезу на купусишту изложбе *Art vrt*, свашта је проживео. Испратио је уметничке акције, перформансе, кандидовао се за градоначелника, стигао до Голготе, чак се и институционализовао. Као посматрач, сведок, саучесник, али увек као носилац *verfremdungseffekt-a* који дестабилизује друштвене и уметничке каноне: као онај који отвара другу перспективу. И на сликама из циклуса *Вечера за зеца* његова се улога није променила. Но, то је сад и један самосвесни, понекад уморни, понекад гневни зец. Гледа другим очима али изнутра. И ту се најпре налази нешто ново: „Тамо где се обично појављује објекат, сада се појављује субјект који има способност да гледа и одговара на погледе“ (П. Слотердијк). И да поставља питања.

Сцена, маска, костим, лутка

59. изложба ликовних радова деце и омладине Србије

Организатор: Центар за ликовно васпитање деце и омладине Војводине Нови Сад

Ове године изложба ликовних радова деце и омладине Србије одржана је 59 пут. „Зрело доба“ и у животу човека, а дуга и лепа традиција неговања дечје креативности под окриљем позоришних фестивала. Центар за ликовно васпитање изложбу је покренуо 1959. године – до 80-тих година одржавала се у оквиру Мајских игара у Бачеју, а након тога као пратећи програм Стеријиног позорја. Сваке године дивимо се дечјој искрености и маштовитости, а овогодишња изложба донела је нове идеје и решења по којима се види да деца с великим успехом примењују разне материјале и нове приступе у реализацији својих радова. У складу са савременим трендовима у уметности, и најмлађи у свом стваралаштву радо употребљавају рециклирани материјал. Деца користе картонску и пластичну амбалажу као основу на којој интервенишу додавањем елемената или исликовањем, или рециклирају разне материјале тако што их разграђују на ситне делове (папир, картон, жица, органски материјали) и од тога граде нове форме. Као и увек, у процесу настајања дечјих остварења, веома важну улогу имају ментори ученика, који мотивацијом, сугестијама у избору материјала и техника стручно усмеравају најмлађе ствараоце.

На 59. конкурсу маске су се показале као најпопуларнији вид изражавања учесника. Полазници Сликарског атељеа „Морариу“ Вршац (менторке Доминика и Даниела Морариу), полазници новосадске ликовне радионице „Мали цртачи“ (менторка Мелинда Фалб), као и полазници радионице УГ Позоришна трупа „Хатор“ Обреновац (менторка Зорица Хранисављевић), учествују са цртежима маски. Исликане маске од папирмашеа дело су ученика ОШ „Прва војвођанска бригада“ Нови Сад (менторка Крстиња Радин) и ученика ОШ „Славко Родић“ Бачки Јарак (менторка Светлане Матовић). Серија маски животиња израђених од картонске амбалаже стигла је из ОШ „Ј. Ј. Змај“ Обреновац (менторка Љиљана Јанковић).

Ове године није занемарена ни израда лутака – лутке изведене у разним техникама радови су ученика из Бачког Јарка и ученика ОШ „Дринка Павловић“ Београд (менторка Лола Лукић).

Круну изложбе чине костими ученика СТШ „Милева Марић Ајнштајн“ Нови Сад (менторка Наташа Трајковић). Средњошколци се и ове године истичу професионалним приступом обраде ове теме.

Радови пристигли на овогодишњи конкурс потврђују значај организовања дечјих изложби и сведоче о успешном подстицању и неговању ликовног израза младих који је инсирисан позориштем.

Заједнички програми са Факултетом техничких наука Нови Сад

Преображаји – разговор са Метом Хочевар, архитектом и сценографом (Словенија)

Организатор: Факултет техничких наука у Новом Саду, Одсек за уметност и дизајн

На крају шесте сезоне *Разговора о сценском дизајну*, као пролог Стеријиног позорја, организован је сусрет са Метом Хочевар, једном од најзначајнијих позоришних стваралаца са простора бивше Југославије и ауторком књиге *Простори игре*.

Мета Хочевар (Љубљана, 1942) је архитекта и сценограф. Дипломирала је архитектуру у Љубљани 1965, након чега се бавила искључиво архитектуром и добила неколико награда на архитектонским и урбанистичким конкурсима. Озбиљно и дуготрајно се заразила позориштем захваљујући прилици да 1972. сарађује као сценограф са редитељем Душаном Јовановићем на представи *Ко скочи, тај точи* Рудија Шелига. Повремено се и даље бави архитектуром, али у целини је посвећена позоришном стваралаштву. Као сценограф радила је у свим словеначким позориштима, у Трсту, у градовима бивше Југославије и у иностранству – Москви, Грацу, Бечу, Келну, Кембрију (САД) итд. Најчешће се бавила словеначким драмским делима, а највише је радила у Љубљани у Словенском народном гледалишчу. Први пут је режирала 1982. За своје сценографије, костимографије и режије добила је бројне награде. Њен рад представљао је Словенију на Прашком квадријеналу 2007. Професор је емеритус на љубљанској Академији за позориште, радио, филм и телевизију.

У овој сезони представили смо архитекте чији професионални рад подразумева широко поље деловања у оквиру онога што би се могло назвати проширеним пољем архитектуре. Осим сценографије и сценског дизајна, овом проширеном пољу данас припадају различите области културне и уметничке продукције, о чему су посебно, из сопственог искуства, говорили наши саговорници.

Уредници програма *Преображаји* су Радивоје Динуловић и Слађана Милићевић.

Разговор је водио Радивоје Динуловић.

Отворена школа сценског дизајна: Разговор поводом објављивања књиге *Сценски дизајн као уметност* Татјане Дадић Динуловић

Организатор: Факултет техничких наука у Новом Саду, Одсек за уметност и дизајн

Отворена школа сценског дизајна замишљена је као кратак сусрет уметника, стручњака и теоретичара у областима архитектуре, позоришта и визуелних уметности, који су о појму сценског дизајна говорили из сопствених специфичних професионалних позиција. Отворена школа треба да представи различите погледе на област сценског дизајна, али и да кроз личне ставове учесника рефлектује и, можда, установи нови и, потенцијално, шири поглед на сценски дизајн као уметничку форму, уметничко средство, методологију или чак идеологију. Идеја **Отворене школе** је да се у мултидисциплинарном окружењу позоришног фестивала, кроз разговор, осветли, препозна и представи јединствено поље у сценском дизајну и *око* њега, као и његова позиција унутар различитих уметничких струка.

Повод за разговор је била књига *Сценски дизајн као уметност* Татјане Дадић Динуловић, која, према речима ауторке, „успоставља теоријску платформу за сагледавање сценског дизајна као облика професионалног деловања, као комплексне структуре посебних уметничких и кустосских пракси, али и као подручја могућих погледа на вредности стваралаштва, па и живота уопште“. Књига је издата у сарадњи београдске издавачке куће *Клио* и новосадског *Сцен-а* (Центар за сценски дизајн, архитектуру и технологију Факултета техничких наука).

Учесници: Мета Хочевар, архитекта и сценограф (Словенија), Ивана Кнез, архитекта и сценограф (Хрватска), Ана Мартина Бакић, архитекта и сценограф (Хрватска), Милош Латиновић, новинар и писац, Татјана Дадић Динуловић, теоретичар сценског дизајна.

Разговор води: Миа Давид, архитекта, доцент Факултета техничких наука у Новом Саду.

Просторни механизми

Изложба сценографских радова студија *ДИАПРОЈЕКТОР* (Хрватска)

Организатори: Факултет техничких наука у Новом Саду, Одсек за уметност и дизајн;

Мултимедијални центар „Лед арт”/Шок задруга Нови Сад

Изложба *Просторни механизми* представила је избор сценографских радова студија *диапројектор*. Суперпонирањем драмског текста и концептуализованог цртежа отвара се мрежа њиховог упоредног читања. Концептуализовани цртежи приказују апстраховану просторну идеју као механизам са наглашеном временском компонентом сценографских промена. Принтане странице драмских текстова чине мрежу из које они извиру и у којој оперишу.

Видео рад *Простор преговора*, настао у оквиру националне поставке Србије на 13. прашком квадријналу, кустоскиње Мие Давид, приказује сценографије као физички резултат преговора, место преклапања специфичних знања поједињих подручја и стварања нових, која се уписују у њен коначни интегрални облик. (Са)гледан унатраг у *rewind* моду, процес настанка сценографије чини видљивим његове оперативне логике, од почетне идеје односа текста и просторног концепта, који је овом изложбом увећан и изложен.

Простори Мете Хочевар

Изложба сценографских радова

Организатори: Факултет техничких наука у Новом Саду, Одсек за уметност и дизајн и Галерија

Колектив, Београд

Мета Хочевар је добитница четири Стеријине награде, за представе реализоване у четири различита града (Зеница, Скопље, Љубљана и Загреб) и републике, у периоду између 1979. и 1984. Није претерано рећи да је Мета Хочевар изменила југословенску позоришну сценографију. По образовању архитекта, она је кључну пажњу посветила установљавању, организацији и артикулацији сценског простора, подразумевајући, наравно, естетичност и семантичност као основне уметничке планове. Испражњен, очишћен сценски простор, одређен са неколико кључних елемената (платно којим прекрива позорницу у Крлежиним *Легендама* или денивелација пода у *Златним ципелицама Смолеа*), покренути просторни планови, концентрација на нове материјале и сценска техничка средства, начин употребе светла и читав низ креативних поступака које је развила Мета Хочевар, постали су и остали тема сценографских разматрања и данас.

Програме Фестивала ове године испратило је око 9.000 гледалаца. Томе треба додати и податак о око 600 учесника и гостију манифестације.

Конкурс за оригинални домаћи драмски текст 2017/18.

Одлука Жирија Конкурса за оригинални домаћи драмски текст за 2017/18. годину

На конкурс Стеријиног позорја за оригинални домаћи драмски текст у 2017/18. години стигло је 88 радова. Жири у саставу Јелена Мијовић, Игор Бурић и Симон Грабовац (председник), прочитао је

све текстове и донео једногласну одлуку да се награда додели драмском тексту *Баџачи прстију*, чији аутор је потписан шифром *Sehnsucht*.

Жири је издвојио још три текста који су по квалитету, драмском потенцијалу и умешности на веома високом нивоу и који сведоче о високој свести њихових аутора: *Моћни ренџери не плачу* (шифра Артичока), *Тамо где певају* (шифра Прагпраг) и *Тако се мења свет* (шифра Бубњеви). Увидом у разрешење шифри, након донете одлуке, утврђена су имена аутора награђеног и текстова који су ушли у ужи избор. То су Ива Брдар (*Баџачи прстију*), Тијана Грумић (*Моћни ренџери не плачу*), Филип Грујић (*Тамо где певају*) и Катарина Митровић (*Тако се мења свет*).

Жири је доносио одлуке у неколико фаза. У првом корпусу одабраних драма било је између десет и петнаест, у зависности од избора поједињих чланова жирија. У другом кругу фигурирало је шест до осам текстова и, на крају, одабран је победнички и три пратећа текста.

Жири се при доношењу одлуке држао пре свега естетских критерија, тематско-мотивских полазишта и занатске умешности. Значи текст је морао да задовољи све битне критерије: да полази од оригиналне идеје, да се држи занатских узуса (у погледу заплета, ликова, вођења драмске радње) и, наравно, да је савремен; тј. да се тиче савременог човека. Поред овога жирију су биле важне и неке општије ствари: да је избор поступка грађења текста посебан, да нуди слојевито читање и да има издвојене друштвене, песничке, па и филозофске ставове, што подразумева да текст може да се тумачи из различитих углова, што му обезбеђује универзалност.

Драма *Баџачи прстију* Иве Брдар плени необичним избором теме, две девојке на такмичењу аутостопера, језичким стилом - драма је написана готово у стиху, кратким, језгровитим и поетичним реченицама - а истиче се и богатим слојевима значења која описују савремени свет као туробно и празно место за пуне душе жељне живота. Квалитет драме Иве Брдар додатно гради то што су две девојке на почетку драме младе и раздрагане, да би до краја постале зреле и резигниране

Ива Брдар, кроз главне јунакиње *Баџача прстију*, Ану и Монику, посматра нашу, нама врло препознатљиву стварност, очима аутостоперки са Севера које се са њом сусрећу први пут. Ми сами, иако животни учесници те исте стварности, откривамо је изнова заједно са њима, "објективним" погледом на кадар у коме смо у крупном плану, гледајући себе онако како нас види Други. И као окамањени погледом Медузе, осећамо стид и срам пред сведоцима сопствене пропасти, одједном раскрикани, ухваћени у трпљењу и стоичком прихвататању неприхватљивог, понижени сопственом бедом, тек у њиховом присуству.

Баџачи прстију покрећу на преиспитивање, на постављање болних питања, на покушаје да откријемо када смо се предали, који је тренутак када је инстинкт за пуким преживљавањем угушио сваки етички и естетски идеал коме смо можда тежили некад.

Када би *Баџачи прстију* били постављени као филм, био би то роуд муви. Ана и Моника, од аутомобила до аутомобила, упознају различите пределе, али и мишљења, ставове, профиле различитих људи, међу којима је и један пас, чиме се симболика драме још више згушњава, постајући све сугестивнија и поетичнија. Из вожње у вожњу, главни пут који прелазе је пут у себи, драматично приказан као пут без повратка, или пут без циља.

Да се у овом комаду сами не препознајемо, то би могла бити авантуристичка прича, откривање егзотичних крајева из којих се главне јунакиње никада неће вратити. Али, живо блато, у које упадају ове две конзументкиње (чије мотиве и уверења ауторка такође доводи у питање) некакве сумануте наградне пустоловине, наше је блато, оно које нас је готово сасвим прогутало.

Ива Брдар је рођена у Београду 1983. године. Завршила је студије драматургије на Факултету драмских уметности у Београду и Позоришне студије на факултету Sorbonne Nouvelle Paris 3. Ауторка је драма *Avionspotting* и *Баџачи прстију*, као и неколико радио драма (*Дигитална пилула*)

награђеним на конкурсу Радио Београда, сценарија (*Далеко да боље не може бити*), као и драматизација. Превела је неколико драма са француског језика.

Награда је добитници свечано уручена поводом 29. марта, Дана Стеријиног позорја.

Стеријино позорје је 2018. године учествовало у три копродукције са Српским народним позориштем (*Илустрована енциклопедија нестања* Божидара Кнежевића у режији Золтана Пушкаша, победнички текст са Конкурса 2015/16. и *Моћни ренџери не плачу* Тијане Грумић у режији Тијане Васић, текст из ужег избора са Конкурса 2017/18) и Народним позориштем Ниш (*Улица усамљених аутомобила* Зорана Пешића Сигме у режији Ђурђе Тешић, победнички текст са Конкурса 2016/17).

Осим права на изведбу текста, Позорје је у копродукције уложило и 2.000.000 динара.

На Конкурс за 2018/19. стигла су 82 текста а о награди ће одлучивати Жири у саставу др Миливоје Млађеновић, театролог (председник), Фрања Петриновић, књижевник и Филип Вујошевић, драмски писац (чланови).

Стеријино позорје постигло је договор са Шабачким позориштем о копродукцији представе *Баџачи прстију* Иве Брдар, победнички текст са Конкурса 2017/18. Премијера представе очекују се у првој половини 2019. године.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Међународни програми Стеријиног позорја

Организација и координација учешћа страних представа по домаћем тексту, као и представа из међународне селекције „Кругови“ на фестивалу спада у надлежност уреднице - Међународног програма Стеријиног позорја.

16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога

Стеријино позорје тријенално организује традиционални Међународни симпозијум позоришних критичара и театролога на којем учествује тридесетак најеминентнијих театрских стручњака из целог света. Овај програм Позорје реализује у сарадњи са Међународном асоцијацијом позоришних критичара (International Association of Theatre Critics-IATC). Службени језици на симпозијуму су енглески, француски и српски, уз симултани превод.

Током лета и јесени 2017. године уредница Међународног програма Стеријиног позорја интензивно је радила са Иваном Меденицом, директором Конференција IATC-а, у потрази за новим идејама како би се форма Симпозијума освежила и привукли нови учесници. У том смислу смо позвали да председавајуће Симпозијума буду две сараднице са пребивалиштем у Лондону. Прва је Бојана Јанковић, чланица Удружења позоришних критичара и театролога Србије (чије седиште се налази при Стеријином позорју), која је успешно водила радионице *Сумњива лица*, у намери да се едукује нова генерацију младих критичара током 2017, а у оквиру пројекта Критичарски караван 2017, у организацији Удружења позоришних критичара и театролога Србије уз подршку Министарства културе и информисања). Бојана је гостујући предавач на дипломским студијама перформанса на Royal Central School of Speech and Drama у Лондону. Друга је Дијана Дамијан Мартин, чланица Међународне асоцијације позоришних критичара и учесница на претходном 15. Симпозијуму у Новом Саду. Дијана Дамијан Мартин такође је предавач на Royal Central School of Speech and Drama у Лондону. Првобитну предложену тему „Миграције у позоришту“ смо били приморани да мењамо, будући да се на скоро идентичну тему одржавала у Београду Конференција у оквиру Светског конгреса Међународне федерације за позоришна истраживања (IFTR), у јулу 2018. На организацији

Симпозијума се радило од децембра 2017. године до 3.јуна 2018, када су сви учесници одлазили кући. Сам Симпозијум се одржао 1. и 2.јуна 2018. године у Културном центру Новог Сада. Током два дана окупљао је 22 учесника из 11 земаља, био посвећен посвећен теми „Колектив на делу: испитивање колективитета у савременом театру“ и бавио се истраживањем различитих начина на које позориште и перформанс деконструишу, преиспитују и концептуализују колективитет. Полазећи од одбацивања позоришта као инхерентно, нужно и добронамерно колективног чина, ова тема иницирала је критичаре, театрологе и уметнике да преиспитају структуре продукције, стварања, архивирања и истраживања позоришта.

Први дан, 1.јун 2018.

Прва сесија: Колектив на делу: рад, театар и перформанс

Уводно излагање одржао је уметнички директор Битефа и директор конференција IATC-а **Иван Меденица**, који је истакао да је ово најстарији симпозијум Међународне асоцијације позоришних критичара, који се готово пола века одржава у оквиру Позорја. Набројавши релевантније учеснике на овом Симпозијуму од самог оснивања, Меденица је указао на значај симпозијума у светлу светске театрологије. Захваливши се присутном директору Стеријиног позорја Мирославу Радоњићу и Душани Тодоровић, уредници Међународног програма Позорја, Меденица је званично отворио 16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога.

О теми „Колектив на делу: рад, театар и перформанс“ говорили су Елиза Ливергант (Велика Британија), Биљана Димитрова, Биљана Митева и Ивана Нелковска- *Колектив Ветерница*, (Бивша Југословенска Република Македонија), док је сесијом модерирала Ивана Ивковић. **Елиза Ливергант**, проф. драме на факултету у Лондону, излагала је рад „На маргинама колективног рада: нови радови и штрајк“. Њено излагање употпуњено је намером да се размисли о приватном и колективном простору као заједничком, те тврдњом да је реч о комплексној социолошкој форми која је продукт озбиљних театролошких процеса. Једна од кључних тема, била је дефинисање *New Work* концепта, на основу искуства стеченог у Лондону. У овом излагању постављено је питање нашег разумевања колективитета када говоримо о позоришту и перформансу, као и о позицији културног радника, односно радника у култури.

Биљана Димитрова, Биљана Митева и Ивана Нелковска излагале су о независном позоришту за децу и омладину у БЈР Македонији, односно о самоодрживости као главном protagonисти његовог опстанка. *Колектив Ветерница* мишљења је да деца морају бити равноправна са одраслима, да заједно деле одговорност и да буду укључена у колектив.

Главно предавање првог дана одржао је **Брајс Лис**, са лондонског Универзитета, на тему „Контрајавности изазивају тако много невоља: колективитет и мучна партиципација“. Бавећи се, најпре, режијама Оливера Фрљића и његовим гостовањем у Пољској, Лис је говорио о протестима испред варшавског позоришта након представе *Клетве*, по мотивима драме пољског аутора Станислава Виспјанског, написане 1899. године. Тумачећи социолошки аспект ових демонстрација, сматра да одговор на Фрљићеву представу мора да се разуме у оквиру моралне панике и политичке цензуре, а овакав одзив јавности показује да „позориште јесте битно“. Размишљајући о контрајавности, он истиче разлику између моћи и ауторитета, те сматра да брехтовске форме епског позоришта кроз капиталистичку производњу морају да нађу нове претпоставке за политички дискурс. „Контрајавност је свесна подређености доминантној публици“, закључује Лис. Пад крста у представи *Клетва* и појава пољског орла у позадини представља неку врсту катарзе секуларном друштву, док се појединачно гасе све сијалице које осветљавају национални симбол. „Ово је снажан

гест против националног, али идеја јавне дебате остаје у границама религијске дебате. Позоришна критика је имала религиозно полазиште као почетну тачку јер су тврдили да је ово псеудоуметност која није позоришна уметност“. Потреба да се осуди *Клетва* у Польској у питање довољи и само позориште, а Брајс Лис чврсто брани став да „политичари и радикални левичари нису у стању да закључе шта је позориште – то треба да буде остављено позоришним радницима јер само они знају шта је позориште“.

Друга сесија: Институција у кризи

Последњедневна сесија бавила се темом „Институција у кризи: конфликт и сарадња“, а модераторка је била **Анет Тереза Петерсен**. **Ирина Антонова** је своје излагање посветила независном фестивалу извођачких уметности, односно простору новог позоришног колективитета у Казахстану. Позориште након револуције постало је део идеолошког система, наводи Ирина Антонова, а положај културе понижавајући, будући да приватна позоришта ни у чему не подижу жељу за културом међу млађим људима. „Ту лежи основни проблем позоришта у Казахстану – не постоји позоришни слух позоришне критике“, закључује своје излагање Ирина Антонова.

Истраживање **Сајмона Џејмса Холтона** из Велике Британије било је посвећено институционализовању радикалног и радикализацији институције, праксама колективног рада и њиховом потенцијалу за равноправније институције позоришта и перформанса. Бавећи се могућностима остваривања радикалне естетике, тј. радикалних естетских пракси, Холтон је истраживао такве утицаје на позоришне институције. „Реч колектив се користи у неолиберализму, као и у капитализму, те стога морамо да будемо пажљиви када користимо ту реч“. Холтон истиче критички колектив који је свестан прошлости и свих грешака у прошлости, те је управо критички колектив оно што га највише интересује. Да би такав колектив био могућ потребно је радикализовати све политике и подстицати егалитаристичке праксе.

О позоришној критици на интернету, односно о вези виртуелне заједнице и критичког дијалога друштвених медија, говорио је **Серђо Ло Гато**, позоришни критичар који држи радионице позоришне критике на универзитету у Риму. Његово истраживање је умногоме посвећено методолошким аспектима позоришне критике, али и дистрибуцији критике на интернету и друштвеним мрежама. Изазови нове дигиталне методологије подстакле су га да организује панел посвећен институцији у кризи. Како виртуелне заједнице као колективи постављају изазове установљеним институцијама, врло је тешко препознати критичара као професију, посебно у интернет свету, где се критичарева улога мења унутар позоришног система, односно преиспитује се традиционални позив позоришног критичара.

Темом „Колективни идентитети, глобалне тензије“ бавили су се Нојал Колин (Велика Британија) и Наташа Нелевић (Црна Гора). **Нојал Колин** се бавила практиковањем отелотовреног колективитета у постфордистичком друштву. Бавећи се начином на који отелотоврене праксе указују на промене између индивидуе и колектива, Нојал Колин истражује идеологију која је основа за савремено окружење и утицаје неолибералних апсеката на позоришно стварање. Пажња је, најпре, усмерена на појаву отелотовреног колективитета у контексту уметничке кооперације, која се може наћи у форми плеса, а појам „социјалне кореографије“ је ту да представи увежбавање колективне заједнице. „Практиковање колективитета има потенцијал да укине нормативне процедуре“, закључује своје излагање.

Наташа Нелевић изложила је свој рад „Позориште града – задња линија одбране“. Истакавши да „град и градска заједница имају изузетно важну улогу у савременим дебатама о могућности успостављања хуманих облика заједништва“, улогу Града показала је на примеру трију представа: *Неопланта* (Новосадско позориште, по мотивима романа Ласла Вегела, режирао Андраш Урбан), *КоТо(P)* о *Котору* (документаристички и активистички позоришни пројекат у продукцији NVO

Expeditio из Котора, уз редитељско вођство Петра Пејаковића) и *Моја фабрика* (Босанско народно позориште Зеница). Наташа Невелић је показала да позориште има потенцијал да учествује у дебатама о новим облицима заједништва и да се „позоришним језиком о томе може говорити савремено, легитимно и узбудљиво“, а ове представе могу означавати „тачке отпора антицивилизацијском урушавању градских заједница, места успостављања нових искустава непосредне, продуктивне, живе заједнице и аргументе виталног учешћа позоришта у расправама о будућности људске друштвености“.

Други дан, 2.јун 2018.

Проблеми колективног стварања и нов поглед на публику

Први панел имао је тему „Ауторство: (проблеми) колективног стварања“, а учествовали су Наташа Говедић (Хрватска), Анет Тереза Петерсон (Норвешка) и Влатко Илић (Србија). Модераторка је била Дијана Дамијан Мартин. Бојана Јанковић је прочитала рад **Наташе Говедић**, спречене да присуствује Симпозијуму, који је посвећен преговарању властитости и власништва током ауторске изведбе. **Анета Тереза Петерсон**, позоришна и плесна критичарка, истакла је да је улога позоришног критичара негде између академика и новинара, те да се критичар „често осећа да седи на две столице или између те две столице“. У наставку излагања било је речи о изборима које критичари имају, где ће и шта објављивати, али је неоспорно да је позоришни критичар неизбежан део конверзије, самим тим што се може појавити и у дневним или недељним новинама. **Влатко Илић** из Београда изложио је рад „Партиципативна уметност и питање аутентичности“, у највећој мери ослањајући се на закључке Клер Бишоп, због покушаја „успостављања генезе партиципативне уметности кроз читав 20. век“. Клер Бишоп проблем вредновања партиципира између друштвене улоге уметности и естетске вредности, а Илић додаје да је, такође, доминантна тржишна вредност. Питање аутентичности у колективу, тј. „делегирано извођење“ (Бишоп), много је важније питање од питања ауторства, о чему је врло тешко говорити без контекста позног капитализма и неолиберализма, тј. без говора о ауторским правима. Подела између политичких и естетских ефеката је неодржива, али је видљиво код партиципативне уметности јер се и данас ослањамо на стару појмовну хипотетичку апаратуру када говоримо о уметности. У том смислу, када говоримо о критичком мишљењу или критици као пракси, морамо да размислимо о пракси којом наступамо, како Дерида предлаже, тј. морамо да дођемо до редефинисања постојећих појмова или да произведемо нове језичке могућности, посебно када је реч о партиципативној уметности.

Главно предавање другог дана Симпозијума одржала је **Ирена Ристић**, а тема је била „О љубазности и заједништву: скривене политичке моћи позоришних редитеља“. Интерактивно и врло интересантно предавање, започето је истицањем Ирене Ристић да је, док је радила као редитељ, волела да посматра представу иза последњег реда у позоришту као „конструктор великих стидова“, тј. посматрајући оне који посматрају постаје део колектива. Редитељ остаје „издвојени појединач, невидљив по сопственом нахођењу“, на неки начин је то место „варијабило, тако да у току процеса рада стално варира, и обавезује да промишиљамо улогу редитеља за развој заједништва“. Издвојеност појединца у друштву није одлика само редитеља, већ свих лидера, а Ирена Ристић истиче да је то веома важно када говоримо о извођачким уметностима јер долази из „структуре, релације, а не из збира елемената“. Да ли редитељи могу да утичу на услове рада током позоришног процеса који воде? На који начин се разуме одговорност за изградњу заједничког? Какви су ставови редитеља о политичким одговорностима за евентуалне промене? „Ми сви водимо тајне љубазне животе“, закључује Ирена Ристић када говори о љубазности, „укида се љубазност зато што је субверзивна,

претпоставља да живимо на основу симпатијских наклоности, што нам омогућује конструкцију заједничког“. То је разлог зашто редитељи не смеју да буду љубазни јер се могу пореметити услове производње који су засновани на трансплатацији. „Политичност позоришних редитеља је сакривена у њиховој љубазности“, истиче Ирена Ристић, а непријатељи љубазности су сентименталност и носталгија, а не мржња. Јубазност је везана за наше преживљавање, а љубазно је видети људе не онаквима какви нам се свиђају, већ онакви какви они јесу. „Једино кроз мржњу односи међу људима могу се сместити из фантазије у реалност“. Сцена треба да „постане плато дијалектичког оспоравања политичког судара“, а групни рад је увек заједничка својина. Такав приступ подразумева виши степен одговорности код редитеља, а љубазност постаје „оруђе промишљања“. Позориште је уметност односа унутар колективика, стога би „промена која потиче од самих редитеља, могла да буде пут за конституисање заједништва“, закључила је Ирена Ристић своје излагање.

Друга сесија: Индивидуално као колективно

Другом сесијом је председавала Бојана Јанковић, а о усамљеним извођачима и вишеструким ликовима говорили су Дајана Хо (Србија), Ејлем Еждер (Турска) и Ивана Јарчевска (БЈР Македонија). **Дајана Хо** је представила пројекат *Дајана Хо и синови* (пре-сабирање једне неизвесне будућности). Настављајући се на предавање Ирене Ристић о љубазности, изнесен је апстракт о раду 12 алтероида – ефемерних феномена који нису физички фиксирини. Један од најмлађих синова, тј. један алтероид – *Work in progress* – представљен је учесницима кроз једну врсту перформативне игре и упознавања. **Ејлем Еждер** се бавила, такође, новим доживљајем колективитета, али овај пут у турском театру. Дефинисање самоће и усамљености на сцени било је основно полазиште излагања Ејлем Еждер, те је контекстуализовала монодраму у могућностима и захтевима колективитета. Наратив у монодрамама изводи се без реквизита и сценографије – а то види као „ново позоришно искуство у турском позоришту“ јер је монодрама „могућност да се доживи нова естетска форма која се уобличује, како у сингуларној, тако у плуралној форми“. Усамљени извођачи су пример изолације, а глумац је сам на празној бини и игра усамљеног јунака. Појаву већег броја монодрама она види као „симптом друштвено-економске ситуације у Турској, јер не постоји пуно могућности за дијалог“, али је Ејлем Еждер, ипак, мишљења да то није доволно објашњење. Унутар позиције усамљеног појединца, поставља се питање идентитета, а „наратив самоће се дели са публиком“, завршава Ејлем Еждер. **Ивана Јарчевска** (Македонија) изложила је рад „Концепт колективитета у македонском позоришту“, истраживајући представе које најбоље дефинишу колективитет у Македонији. Јарчевска се бавила представама: *Тек тако испод облака* (1994), *Антигона у Техноленду* (1999), *Бубњеви у ноћи* (2008), *Кавкаски круг кредом* (2010), *Ко је пуџао 21.?* (2014), *Солун, град духовна* (2015), *Лерин, поља жита, брда крви* (2015), *Ајнштајнови снови* (2015), *Антигона и Креонт* (2016). Све ове представе су игране у некласичним позоришним просторима у Македонији, те се и у тој чињеници огледа колективитет као „нужна и преиспитује садашњост у различитим аспектима“. Последњи панел овогодишњег симпозијума био је посвећен теми „Нов поглед на публику: јавност(и) и партиципација“, а дискусијом је председавала Елиза Ливергант. Својим размишљањима о колективитету у перформативном контексту, овај панел је отворио **Ненад Јелесијевић** из Словеније. Критички контекстуализоване представе од стране Теодора Адорна, индустрија културе „разводњава“ критику и повезује је са политичким. У деполитизованом смислу, термин колективитет је неутралан и не говори о политичности премда врло лако може да се користи као лажна замена. Оно што позориште може да уради да би постало политичко јесте „да створи простор за заједничку полемику и морало би да се истовремено реинституализује“, закључује Јелесијевић. Користећи се закључцима Теодора Адорна и Рансијера, он прихвата колективитет као однос представе и колективика, а извођење се претвара у „један простор који шире границе уживања“, те се одступа од

канона сцене и присутна је жеља антипродукције да заустави продукцију и репродукцију која је ту да ствара вишак. Лажна политизација се може видети, по мишљењу Јелесијевића, и у „укључивању публике у процес представе“, а ту је присутна нелагода укључења у позоришни канон. „Зато је неопходно напустити канон и истражити себе унутар тог канона“, закључио је Јелесијевић. **Томаж Крпич** из Словеније представио је случај словеначке позоришне групе *Via Negativa*. Реч је о позоришној трупи која је направила богату историју позоришних извођења у последње две деценије у Словенији. У овом тренутку је „једна од најбогатијих словеначких позоришних пројеката“, а позориште се види као „интерперсонални контакт, комуникација са публиком, социјално општење које ствара само позориште“. Последња на симпозијуму излагала је драматуршкиња **Ивана Ивковић** из Хрватске о „стварном месту, где стварни људи иду да раде, и где њихов рад поприма форму разговора“, што, заправо, представља цитат из књиге *Страстивни аматери: театар, комунизам и љубав* (2013, Nivcholas Ridout). „Савремена друштва широм света су прихватила културу индивидуализма“, започела је своје излагање Ивана Ивковић, подсећајући да је неолиберална политика променила раднике у култури у несигурне слободне агенте. Постављено је веома важно питање да ли уметност може, уместо да се бави политиком, поново да подигне сферу колективитета? Питајући се које је место политичности у уметности, она истиче да позориште које њу интересује представља мноштво, агонистички простор трења и дешавања „сада и овде“. Напори да се на Симпозијум привуку нови учесници и освежи концепт, исплатили су се. Завршне напомене Симпозијума замењене су уводним речима за нови. Говорило се о колективитету као важном друштвеном, локалном и глобалном феномену, перформативности, активности, штрајковима, партиципативним праксама, аутортвима, половима, солидарности и љубазности. Оваква размена искуства у области позоришне критике је важна у циљу утврђивања критеријума и норми у будућим детерминацијама концепта колективитета.

Сатница Симпозијума:

Петак 1. јун

Преподневна сесија

10:00–10:15 Регистрација

10:15–11:00 Уводно обраћање

Иван Меденица

Дијана Дамијан Мартин (Diana Damian Martin) и Бојана Јанковић

11:00–11:45 Колектив на делу: рад, театар и перформанс

- Елиза Ливергант (Elyssa Livergant) (УК/Канада) – *На маргинама колективног рада: нови радови и штрајк*
- Колектив Ветерница (БЈР Македонија) - *Независно позориште за децу и омладину у Македонији: самоодрживост као главни протагониста његовог опстанка*
Дискусија, председава Ивана Ивковић

11:45–12:00 Пауза

12:00–13:00 Главно предавање

Брајс Лис (Bryce Lease) – *Контрајавности (Counterpublics) изазивају тако много невоља: колективитет и мучна партципација*

13:00–14:00 Ручак

Поподневна сесија

14:00–15:15 Институција у кризи: конфликт и сарадња

- Ирина Антонова (Казахстан) – *Независни фестивал извођачких уметности: простор новог позоришног колективитета у Казахстану*
- Сајмон Џејмс Холтон (Simon Jameson Holton) (УК) – *Институционализовање радикалног и радикализација институције: праксе колективног рада и њихов потенцијал за равноправније институције позоришта и перформанса*
- Серђо Ло Гато (Sergio Lo Gatto) (Италија) – *Позоришна критика на Web 2.0: објављивање, дељење, писање критике у светлу интеракције човека и рачунара (ХЦИ). Виртуалне заједнице и критички дијалог друштвених медија.*

Дискусија, председава Анет Тереза Петерсен (Anette Therese Pettersen)

15:15–15:30 Пауза

15:30–16:45 Колективни идентитети, глобалне тензије

- Нојал Колин (Noyale Colin) (УК) – *Практиковање отелотвореног колективитета у постфордистичком друштву*
- Мадхав Вазе (Индија) – *Колективни театар и индијска сцена*
- Наташа Нелевић (Црна Гора) – *Позориште града – задња линија одбране*

Дискусија, председава Серђо Ло Гато

16:45–17:00 Завршно обраћање

Субота 2. јун

Преподневна сесија

10:00–11:15 Ауторство: (проблеми) колективног стварања

- Наташа Говедић (Хрватска) - “Ауторирање”: преговарање властитости и власништва током ауторске изведбе
- Анет Тереза Петерсен (Anette Therese Pettersen) (Норвешка) - *Радити колективно као кустоски критичари*
- Влатко Илић (Србија) – *Партиципативна уметност и питање аутентичности*

Дискусија, председава Дијана Дамијан Мартин

11:15–11:30 Пауза

11:30–12:30 Главно предавање

Иrena Ристић – О љубазности и заједништву: скривене политичке моћи позоришних редитеља

12:30–13:30 Ручак

Поподневна сесија

13:30–14:45 Индивидуално као колективно: усамљени извођачи, вишеструки ликови

- Дајана Хо (Србија) – Дајана Хо и Синови – пре-сабирање једне неизвесне будућности
- Ејлем Еждер (Eylem Ejder) (Турска) – Ка новом доживљају колективитета у турском театру
- Ивана Јарчевска (БЈР Македонија) – Концепт колективитета у македонском позоришту

Дискусија, председава Бојана Јанковић

14:45–15:00 Пауза

15:00–16:15 Нов поглед на публику: јавност(и) и партципација

- Ненад Јелесијевић (Словенија) – Сви за све: размишљања о колективитету у перформативном контексту
- Томаж Крпич (Словенија) – Колективитет, креативност и позоришна публика: случај словеначке позоришне групе Виа Негатива
- Ивана Ивковић (Хрватска) – Стварно место, где стварни људи иду да раде, и где њихов рад поприма форму „разговора“

Дискусија, председава Елиза Ливергант

16:15–16:30 Завршно обраћање

Едукативни програм за младе позоришне критичаре “Сумњива лица“

Едукативни програм за младе позоришне критичаре “Сумњива лица”, доживео је своју последњу фазу. Након претходна два сета радионица од којих је први одржан на пролеће 2017. године, а други на 51. Битефу, завршила је спроведена на овогодишњем 63. Стеријином позорју. Испраћен је целокупни реперторар такмичарске и међународне селекције “Кругови”, као и 16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога под називом: “Колектив на делу: испитивање колективитета у савременом театру.” Млади критичари присуствовали су и свим окружним столовима на којима су својим питањима и запажањима о представама успели да покрену динамичну дискусију са позоришним уметницима и продуцентима. Писали су критике за све представе (данас-за-сутра), које су биле објављиване у билтену фестивала. На радионицама које је и овај пут водила критичарка и уметница Бојана Јанковић, а које су се одржавале у просторијама Стеријиног позорја, водили су се разговори како о улози критичара у позоришту, концепту и значају најзначајнијег националног фестивала, целокупној селекцији и појединачним представама, тако и о самим критикама које су писане за билтен. Као гостујућа предавачица едукативном програму придружила се и критичарка и драматуршкиња из Лондона, Дијана Дамијан Мартин, која је говорила о сопственом критичарском искуству, о значају позоришне критике и различитим приступима у писању исте. Сумњива лица Мина Станикић, Милица Петровић, Марија Миловановић, Ивона Јањић, Борисав Матић и Андреј Чањи, завршили су тако овај едукативни процес. За будућност су

планирани текстови за сајт Критичарског каравана и званично придружилање Удружењу позоришних критичара и театролога Србије.

Пројекат „33 - Стратешко планирање“

Градска управа за културу и Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама уз подршку Фондације Нови Сад 2021 започеле су деветомесечни пројекат са циљем подршке установама културе територији Новог Сада у процесу израде петогодишњих планова рада. Реч је веома значајном пројекту који ће омогућити стратешко усмерење, бољу координацију и сарадњу установа културе и интерсекторско повезивање, али и квалитетнију припрему пројекта Нови Сад 2021 – Европска престоница културе. Пројекат је започео 22.10.2018. године и биће реализован фазно, до августа 2019. године. Основни циљ и задатак свих установа је да до краја августа уз едукативну и менторску подршку израде петогодишње стратешке планове рада. Испред Стеријиног позорја за пројекат и израду плана задужени су Душана Тодоровић, уредница Сектора за позоришну међународну сарадњу и Милан Каћански. Прва фаза пројекта била је едукативна и одвијала се кроз учешће представника установа у једнодневним радионицама, по један радни дан (од 10 до 16 часова) током осам недеља, од краја октобра до средине децембра 2018. године. Друга фаза је фаза самосталног рада, од јануара до марта, у оквиру које представници у оквиру које представници установа организују интерне састанке целог колектива установе, са колегама раде анализе и израђују прве скице стратешких планова. У трећој и последњој фази од априла до августа 2019. године се одвија менторски рад током којег представници установа израђују своје петогодишње планове, уз повремене консултације и усмерења од стране ментора.

Међуфестивалска и међуинституционална сарадња

У склопу редовне међуфестивалске сарадње представници Стеријиног позорја били су током 2018. у: Зеници (Фестивал БиХ драме), Бањалуци (Театар фест Петар Коцић), Београду (Битеф), Сомбору (Позоришни маратон), на Фестивалу професионалних позоришта Војводине у Зрењанину, Шапцу (Фестивал Позоришно пролеће), Пожаревцу („Глумачке свечаности Миливоје Живановић“), на Фестивалу професионалних позоришта „Јоаким Вујић“ у Новом Пазару, у Александровцу („Буцини дани“), Алексинцу (Фестивал првоизведенih представа), Ужицу (Југословенски позоришни фестивал), Вршцу (Фестивал Вршачка позоришна јесен), Зајечару (“Дани Зорана Радмиловића”), као и на бројним премијерама у позориштима Србије и региона.

Из буџета Града Новог Сада, у складу са Финансијским планом Стеријиног позорја за 2018. годину – за овај део програма утрошена су средства у износу од 17.984.801,05 динара (извор 01), 6.294,598,29 динара (извор 07 – Покрајина, Република) и 500.000,00 (извор 08 - Србијагас) Укупно: 24.779.399,34 динара

-Програм-

ПОЗОРИЈАНСКИ СУСРЕТИ

Позоријански сусрети су традиционални програмски садржај кроз који се промовишу значајни наслови наше позоришне и театролошке мисли, сродни позоришни фестивали с којима Позорје одржава традиционалне пријатељске и пословне везе, битни актуелни и догађаји из историје Стеријиног позорја, те значајни позоришни ствараоци. У оквиру програма одржано је неколико значајних предавања. Доктор Светислав Јованов одржао је серију од три предавања под називом *Шекспир и српска драма*. Прво је било на тему *Стеријин Макбет*, друго *Хамлет Лазе Костића* и треће *Антоније и Клеопатра Милоша Црњанског*. Доктор Марина Мађарев је поводом 125 година од рођења Милоша Црњанског говорила на тему *Маска Милоша Црњанског – 100 година*. У сарадњи са Академијом уметности Нови Сад, Стеријино позорје организовало је предавање гошће из Француске Кристин Ришије под називом *Разговори о светлу*. Спомен збирка Павла Бељанског и Позорје приредили су пројекцију филма *Сунце, жито посвећеном нашем великом сликару Милану Коњовићу*. Овај садржај уприличен је поводом 120 година од рођења и 25 година од смрти уметника. У разговору о филму учествовали су mr Милана Квас, др Мирослав Радоњић и редитељка Милана Никић. Програм Позоријански сусрети у 2018. години обухватио је и представљање две књиге објављене у нашој едицији *Синтезе*. Најпре су књигу *Позоришни Дирер* Александра Милосављевића представили Александра Коларић и др Мирослав Радоњић, док су о књизи Гордане Тодорић *Александар Поповић – драмски говор о времену и свету* говорили др Љиљана Пешикан Љуштановић и др Сава Дамјанов.

Стеријино позорје није својом делатношћу окренуто само већим позоришним центрима, већ се у ширењу своје мисије обраћа и мањим срединама. Тако су, као део програма Позоријански сусрети, одржана два представљања наших издања, али и делатности саме институције, те фестивала. Прво је одржано у Српској Црњи у кући Ђуре Јакшића на Данима културе у овом месту, а друго у Јаши Томићу на отварању аматерског позоришног фестивала Фетра. Том приликом је Културном центру „Ђура Јакшић“ из Српске Црње и Аматерском позоришту „Ђорђе Дамјанов Ђекша“ из Јаше Томића уручен део наших издања.

Промоције

Стеријино позорје је током 2018. године у свом простору, али и на бројним фестивалима у земљи и иностранству, као и у низу позоришта, организовало промоције својих издања, пре свега часописа *Сцена* и зборника *Савремени домаћи драмски текст на Стеријином позорју (од оснивања Позорја до данас)*.

Посебно истичемо промоције у Горњем Милановцу и Нишу које је пратила и наша изложба *Позориште у фотографској уметности*. Овде, такође, треба издвојити промоције одржане у

Крагујевцу на фестивалу „Јоаким интерфест“, Пожаревцу на „Данима Миливоја Живановића“ и у Зајечару на „Данима Зорана Радмиловића“.

Из буџета Града Новог Сада, у складу са Финансијским планом Стеријиног позорја за 2018. годину – за овај део програма утрошена су средства у износу од 145,379,75 динара (извор 01).

-Програм-

ДОКУМЕНТАЦИОНОИСТРАЖИВАЧКИ ЦЕНТАР СТЕРИЈИНОГ ПОЗОРЈА

Програмски циљеви и задаци

Документационоистраживачки центар Стеријиног позорја је у 2018. години, у складу са програмским циљевима и задацима Стеријиног позорја, систематски истраживао, прикупљао, обрађивао, чувао и публиковао документацију, документациону грађу и податке о позоришту и драми. Истодобно, Центар је пружао различите облике услуга за потребе научно-истраживачког рада и давао податке и информације о позоришту и драмској књижевности институцијама, организацијама и појединцима из земље и иностранства.

Садржај, карактер и методе рада Центра карактерише примена савремених метода и средстава истраживања, прикупљања, обраде, заштите и коришћења позоришне документације и података.

САКУПЉАЊЕ И ОБРАДА ПОЗОРИШНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПОДАТАКА

Архивски фонд

У 2018. години истражена је, сакупљена, обрађена и на одговарајући начин похрањена грађа и документи о драмском, оперском и балетском репертоару српских позоришта за позоришну сезону 2016/2017. и документи, грађа и подаци о једном делу позоришних фестивала и манифестација за 2018. годину.

Поред ове грађе, докумената и података, истражен је и прикупљен и део докумената и грађе о репертоару српских позоришта и позоришних фестивала за текућу 2017/2018. позоришну сезону.

Хемеротека

Збирка садржи преко 68.000 написа о премијерама, фестивалима, позоришном животу Србије. Актуелне вести преузимамо од електронских медија, те се, уз дигиталну форму, одређени број назлова и штампа.

Збирка штампаног позоришног материјала

У 2018. години сакупљен је 61 примерак различитог штампаног позоришног материјала: програми драмских, оперских и балетских представа, каталоги и билтени позоришних фестивала и

позоришних манифестација, програми – најаве репертоара позоришта и разни други штампани информативни и пропагандни материјали. Збирка садржи око 20 000 примерака.

Збирка позоришног плаката

Сакупљено је 68 примерака идејних решења позоришних плаката, плаката српских професионалних позоришта и позоришних манифестација.

Збирка тренутно садржи 6293 позоришних плаката.

Дигитализација рукописа драмских дела

Поред дигитализације драмских дела пристиглих на конкурс за оригинални домаћи драмски текст Стеријиног позорја (од 2007. до 2016), у 2017. започето је скенирање свих драмских дела из архиве Центра и пребацање у дигиталну форму. У 2018. скенирано је 58 текстова и 46 текстова је приспело уз материјал потребан за објављивање Годишњака позоришта Србије. Тренутно је у електронском формату доступно 587 текстова.

Збирка рукописних драмских дела сада садржи 1615 штампаних примерака рукописних драмских дела, односно драматизација и адаптација.

Збирка позоришне фотографије

У збирку позоришне фотографије у 2018. приспело је 1842 фотографије. Збирка, тако, сада садржи 43862 фотографија позоришних манифестација, догађаја и портрета позоришних стваралаца. Шестина укупног броја је дигитализована. Овај процес биће настављен и у наредном периоду.

База података – репертоар професионалних позоришта

База података – репертоар професионалних позоришта резултат је посебног метода и специјално креираног програма за аутоматску обраду и коришћење докумената и података о уметничкој делатности професионалних позоришта и садржи све релевантне податке о репертоару позоришта.

У Базу података о репертоару професионалних позоришта унети су подаци за 852 драмских, оперских и балетских представа (премијере и репризе) које су током позоришне сезоне 2016/2017. извођене у српским професионалним позориштима. У току је унос података за сезону 2017/2018; тачан број унетих драмских, оперских и балетских представа, те подаци о учесницима у инсенирањи, биће евидентан кад сва професионална позоришта Србије доставе податке Центру.

Поред уноса података у Базу, претходно је извршен низ стручних послова: истраживање и обрада грађе и података, класификација и систематизација докумената и података, различити облици атрибуције, лектура и коректура и сл.

Дигитализација снимака позоришних представа

У архиви Документационо-истраживачког центра налази се и око 100 VHS снимака представа, свечаног отварања Фестивала и догађаја који су у вези са Позорјем. У другој половини 2017. године започето је пребацање VHS-а у DVD формат. Стеријино позорје је у ту сврху исправа користило уређаје Америчког кутка Нови Сад, те је тако дигитализовано 13 снимака. У циљу учинковитије дигитализације, Стеријино позорје је у 2018. набавило уређаје потребне за пребацање VHS-а у савременије формате, па је потом у електронски запис пребачено 57 снимака.

Поред тих снимака, фонд Центра је у 2018. постао богатији за 36 видео записа, те сад броји 555 DVD-ова.

ИСТРАЖИВАЊЕ И АНАЛИТИЧКА ОБРАДА ПОЗОРИШНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Годишњак позоришта Србије

Центар је приредио и објавио *Годишњак позоришта Србије* (Свеска бр. 39, Нови Сад, 2018, 24 x 17, 296 стр. Уредништво Нина Марковиновић Шолајић, Томислав Баштић, Александра Коларић).

Годишњак позоришта Србије је резултат систематског рада Центра на истраживању, обради и публиковању позоришне документације, односно аналитичке обраде дела Базе података о српском позоришту.

Тридесет и осма свеска *Годишњака*, као и претходне, садржи све релевантне податке о репертоару професионалних позоришта за сезону 2016/2017, податке о српским позоришним фестивалима за 2017. годину, одељак Академије и факултети, Позоришни музеји и Документационоистраживачки центар, Селективну библиографију о позоришту и драми у 2017. години, те индексе аутора извођених дела, учесника у инсценацији и наслова представа.

Фиксирајући укупност текуће позоришне продукције, *Годишњак* даје веома рељефну слику нашег позоришног стваралаштва у одређеном културно – стваралачком тренутку. Као документ и грађа, *Годишњак* нуди могућности за различите облике истраживања и вредновања наше позоришне уметности и културе. *Годишњак* се може користити и као поуздан информатор и као фундаментално полазиште у истраживању и проучавању позоришне уметности и културе, с једне стране, и за компаративна истраживања веза и додира наше и иностране позоришне уметности, с друге стране.

Годишњак позоришта Србије има веома широку рецепцију. Могу га користити људи различитих професионалних профила, нивоа образовања и интересовања: научници, позоришни стручњаци и уметници, наставници и студенти, новинари, пропагандисти и љубитељи позоришта.

Интернет презентација *Годишњака* постављена је на сајту Стеријиног позорја www.pozorje.org.rs.

КОРИШЋЕЊЕ И УСЛУГЕ

Центар је стварао и обезбеђивао услове за коришћење својих збирки позоришне документације и база података о позоришту. Збирке и базе података користили су институције и појединци за различите потребе. Истовремено, радници Центра давали су разне информације и податке о позоришту и драмској књижевности институцијама и организацијама, научним радницима, студентима и средствима јавног информисања.

Давнашања идеја о формирању Позоришног института Србије, где би Документационо-истраживачки центар Позорја био база и имао незаобилазну улогу у конституисању Института као независне установе, све више добија на актуелности. Штавише, већ су начињени значајни кораци. У сарадњи са Позоришним музејом Војводине, покренуто је научно истраживање које је подразумевало ангажман десетак стручних сарадника са Академије уметности у Новом Саду, Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду и из Матице српске, чиме је први научни пројекат *Стерија на позоришним сценама Новог Сада и Војводине (од оснивања Стеријиног позорја до данас)* успешно реализован 2016, а наредне године и пројекат *Савремени српски драмски текст на Стеријином позорју (од оснивања Позорја до данас)*. Сарадња ће бити проширења и на друге институције у земљи (Факултет драмских уметности Београд, Позоришни музеј Србије). Резултати истраживања објављени су у Зборнику радова, чиме је у потпуности био заокружен научно-

истраживачки карактер пројекта. У току је припрема новог Зборника радова – *Српски писци и њихова дела између два светска рата на Стеријином позорју*.

Из буџета Града Новог Сада, у складу са Финансијским планом Стеријиног позорја за 2018. годину – за овај део програма утрошена су средства у износу од 1.040.306,17 динара (извор 01).

-Програм-

ИЗДАВАЧКИ ЦЕНТАР

Издавачки центар је у 2018. припремио и реализовао издања према плану и програму за текућу годину који је предложио уредник др Зоран Ђерић – периодичне публикације: *Сцена, издање на српском језику* (четири свеске), *Scena, издање на енглеском језику* (No 31/2018), књиге: Библиотека „Антологије“; *Нова словачка драма* (приредила Владислава Фекете; превод на српски Зденка Валент Белић); два издања у новопокренутој едицији „Експозиција“: **Влатко Илић, Савремено позориште: Естетско искуство и преступничке праксе и Вера Копицл, Метајезик и ичашеног жанра. Сонг у постдрамском тексту Милене Марковић**; једним насловом допуњена је Библиотека „Синтезе“: *Тина Перић, Пут извођача: од Ја ка Сопству*; реализован је зборник радова *Српски писци и њихова дела између два светска рата на Стеријином позорју* (уређила Снежана Савкић) као резултат научног истраживања које је Стеријино позорје покренуло 2016. Овај радни сегмент обухватио је организовање састанака редакције *Сцена* и учешће у њеном раду, контакт са ауторима текстова и ауторима књига као и другим сарадницима на издањима, лектуру и коректуру свих издања и праћење штампарске фазе израде.

После саопштавања селекције за 63. Стеријино позорје, приступило се припреми и реализацији Каталога 63. позорја и другог штампаног материјала (плакати, програмски лифлети, ситан штампани материјал). Сваког фестивалског дана излазио је **Билтен 63. Стеријиног позорја** (9 бројева, уредница Весна Гргинчевић). Текстови за **Билтен** (о извођачима, критици о представама, екс либрис...) припремљени су пре фестивала. Током фестивалских дана у изради Билтена учествовало је седам извештача, два фотографа и техничко лице (прелом Билтена је рађен у Стеријином позорју). **Билтен** је постављан на сајт Стеријиног позорја у 17 часова, а штампано издање је било у прес центру СНП-а у 20 часова. Издавачки центар је током фестивала организовао **Дане књиге** (модератор Александар Милосављевић). У три термина промовисана су нова издања Стеријиног позорја а разговорало се и о публикацијама других издавача. По завршетку фестивала, обављени су контакти са сарадницима на Билтену, након сваке објављене свеске и са сарадницима часописа „Сцена“ ради прикупљања података и сачињавања образца за исплату ауторских хонорара.

Током године праћени су републички и покрајински конкурсни за издаваштво те се приступило изради конкурсне документације за издавачку делатност Стеријиног позорја у 2018.

На конкурсу за јавне набавке за услуге штампања који је спроведен у априлу 2018. најбоље услове понудила је штампарија „АртПринт“ д.о.о. Нови Сад, где су реализована сва издања Стеријиног позорја и ситан штампани материјал.

ИЗДАЊА ВЕЗАНА ЗА 63. СТЕРИЈИНО ПОЗОРЈЕ

Каталог 63. Стеријиног позорја (уредник Горан Ибрајтер). Штампан је двојезично (српски, енглески), обим 160 страна. Каталог доноси програм 63. Стеријиног позорја, извештај селектора др Бошку Милина о Такмичарској селекцији (9 представа), Нетакмичарској међународној селекцији „Кругови” (3 представе), о представама на отварању и затварању фестивала, текстове о пратећим програмима Позорја, програм Позорја младих, одељак Стеријино позорје у 2017. години.

Превод на енглески: Лидија Капичић; вебсајт: Милан Каћански; Фото: Бранислав Лучић, Марина Блашковић, Срђан Дорошки.

Билтен 63. Стеријиног позорја уређује Весна Гргинчевић. Редакција: Војислав Алимпић, Бојана Јањушевић, Милена Кулић, Снежана Милетић, Бранислава Опрановић, Николина Стјепановић, Силвија Чамбер, Александра Коларић; фотографи: Бранислав Лучић (представе), Марина Блашковић (пратећи програми, Позорје младих), прелом: Роберт Јенеи. Информативно гласило Фестивала излазило је сваког фестивалског дана (укупно 9 бројева), а обим је варирао према дневним потребама (14–26 страна). Сваки број садржи податке о представама (подела улога), биографије писаца и редитеља, критике о представама, интервјуе са учесницима, извештаје са Округлих столова, критике учесника критичарске радионице „Сумњива лица”, извештаје о представама Позорја младих и свим пратећим програмима Фестивала. **Билтен** доноси фотографије учесника, представа, Позорја младих и пратећих манифестација. Умножаван је техником дигиталне штампе и био је доношен новинарима и публици пре представа. Свакодневно је постављан на сајт (www.pozorje.org.rs) те је на тај начин био широко доступан.

Дани књиге

Традиционално представљање позоришних књига и периодике током Стеријиног позорја одржано је у горњем фоајеу СНП-а у три термина (31. мај, 1. и 2. јун). С обзиром на богату годишњу неодукцију Издавачког центра, предност је дата издањима Стеријиног позорја. У првом термину представљене су књиге **Љубице Ристовски, Креирање идентитета позоришта** (Позоришни музеј Војводине) и **Зорана Максимовића, Све наше Хеде. „Хеда Габлер“ X. Ибзена у позориштима Србије** (Стеријино позорје). Другог дана представљене су нове свеске часописа **Сцена** (бројеви 1 и 2/2018) као и **Кембријов увод у позоришну режију** (Универзитет уметности Београд и други издавачи), док се у трећем термину разговарало о новим књигама Стеријиног позорја: **Гордана Тодорић, Александар Поповић – драмски говор о времену и свету** и **Александар Милосављевић, Позоришни Дирер и други записи**. У програму су учествовали: Зоран Максимовић, Живко Поповић, Александар Милосављевић, Илеана Чутура, Милош Латиновић, Светислав Јованов, Мирослав Мики Радољић те аутори издања. Модератор програма био је Александар Милосављевић. Програмима је присуствовало око 50 посетилаца уз присуство медија.

ПЕРИОДИЧНА ИЗДАЊА

„Сцена”, 1/2018.

Теме броја: Савремени светски драматичари: Торстен Бухштајнер; Дејан Мијач – новосадске и друге године; Бајка – водич кроз одрастање; Глумац као извођач и активиста у ауторским пројектима Оливера Фрљића; Неуништиви Троил Небојше Глоговца; Нова драма: Тијана Грумић; Рубрике: Савремени светски драматичари (Торстен Бухштајнер, *Норд-Ост*); Дејан Мијач – новосадске и друге године; Образовање – Бајка, водич кроз одрастање; Теоријска Сцена;

Есеј; Сценски дизајн; Историјска Сцена; Фестивали/Изведбе; Књиге; In memoriam; Нова драма: Тијана Грумић, *Моћни ренџери не плачу*.

„Сцена”, 2/2018.

Теме броја: Савремени светски драматичари: Сара Беинат; Драмска баштина: Александар Поповић; Теоријска Сцена: Дејан Петковић; Нова драма: Ива Брдар; Рубрике: У сусрет 63. Стеријином позорју; Савремени светски драматичари: Сара Беинат, *Фотокопије*; Драмска баштина: Александар Поповић; Теоријска Сцена; Образовање; Сценски дизајн; Историјска Сцена; Фестивали; Интервју (Предраг Ејдус); Књиге; Нова драма: Ива Брдар: *Баџачи прстију*.

„Сцена”, 3/2018.

Теме броја: Савремени светски драматичари: Деби Изит; 63. Стеријино позорје: Разговор двоје критичара; Владимир Стаменковић: Нацрт за будуће театролошко истраживање; Фестивали: Инфант, „Јоаким Вујић”, Маратон у Сомбору, МИТЕМ; Домаћа драма: *Јами дистрикт* Милене Богавац; Рубрике: Савремени светски драматичари: Деби Изит, *Жена која је скувала свог мужа*; 63. Стеријино позорје; Сценски дизајн; Образовање; Теоријска Сцена; Фестивали; Историјска Сцена; Књиге; Нова драма: Милена Богавац, *Јами дистрикт*.

„Сцена”, 4/2018.

Теме броја: Савремени светски драматичари: Дора Делбјанко; 52. Битеф; Милан Коњовић; 100 година „Маске” Милоша Црњанског; Рубрике: Савремени светски драматичари: Дора Делбјанко, *Кад је стао свијет*; 52. Битеф; Интервју (Андраш Урбан); Образовање; Теоријска Сцена; Милан Коњовић; Фестивали; Историјска Сцена; Јубилеји/Сећања/Догађаји; Књиге; In memoriam; Нова драма: Јелена Кајго, *Илда Гершинер*.

„Scena”, Theatre Arts Review, No 31/2018.

Теме броја: Towards the Theatre New Dramaturgy/Ка театру нове драматургије:

Iva Brdar, Milena Bogavac, Milena Marković. Преводиоци на енглески језик: Весна Радовановић, Лидија Капичић.

Едиција „Антологије”

Нова словачка драма. Приредила Владислава Фекете; превод на српски Зденка Валент Белић

Антологија *Нова словачка драма* је избор најрелевантнијих драмских писаца који иду у ред најигранијих али и најнаграђиванијих писаца у Словачкој. Ово је и први избор савремене словачке драме преведене на српски језик, која у новије време скреће пажњу тематским оквирима, али и формом, структуром и драмском вештином. У последњих десет година доста тога се променило на пољу нове словачке драме. Стари модел изгубио је драж али и тежину, а нови је, интензивно, уз сву медијску пажњу, почeo да отвара „Пандорине кутије“ савременог друштва и да артикулисано коментарише прошлост која је утицала на формирање свести и хуманизма савременог човека. Нова драма изборила се за пристојно место у позориштима Словачке – у овом тренутку више од половине укупне продукције је у њеном окриљу.

Аутори: Вилијам Климачек, Додо Гомбар, Јана Јурањова, Петер Павлац, Валерија Шулцова, Роман Олекшак, Владислава Фекете, Петер Шерхауфер, Самуел Ховањец.

Едиција „Синтезе“

Тина Перић: *Пут извођача: од Ја ка Сопству*

Основна теза ове књиге јесте да у извођачком процесу – који обухвата и саму изведбу али и обуку и припрему улоге које јој претходе – извођач може да доживи темељну психолошку и духовну трансформацију. Она почиње привременим удаљавањем од извођачевог Ја као оног дела субјекта који се идентификује с нашим мислима и емоцијама, са сликом коју имамо о себи као заокруженом, фиксном и аутономном идентитету. Напуштајући дискурзивно мишљење, које карактерише овај аспект субјекта, те развијајући интуитивни однос према себи и свету, извођач јача непосредан доживљај себе и сопственог тела, као и окружења у ком се налази. У том процесу укидају се многе бинарне опозиције које владају како унутар једнице (тело-ум/емоције), тако и у њеном односу према свету (Ја-Други). Превладавањем свих ових дуализама извођач може да оствари искуство „истинског Сопства“ као искуство психолошког и духовног јединства и тоталитета. Шта у извођачкој пракси конкретно подразумева овај процес удаљавања од Ја механизма и приближавања искуству Сопства? Реч је о превазилажењу подвојености које одликују сам извођачки чин: извођач и улога, извођач и партнер, извођач и публика, а све у циљу остваривања потпуног и снажног сценског присуства.

Едиција „Експозиција“

Влатко Илић: *Савремено позориште: Естетско искуство и преступничке праксе*

Књига критички преиспитује уметност театра, с посебним освртом на савремене позоришне поетике и естетска искуства која из њих проистичу. Најпре, реч је о рефлексовању позиције, улоге, статуса уметности позоришта данас, што се може сагледати у оквирима односно из перспективе актуелног друштвеног живота, те комплексних међуодноса који се успостављају између театрарске праксе с једне, и социјалних релација, с друге стране. Посебна пажња аутора концентрисана је на препознавање, анализу и закључке о *преступничким праксама* које, нарушавањем постојећих регулатива успостављених унутар и око света уметности, потенцијално резултирају настанаком вредних уметничких дела, и то посредством преиспитивања саме природе *извођења* уметности, а у складу са актуелним теоријским и културалним оријентацијама релевантним за овај истраживачки рад.

Вера Копицл: *Метајезик и ичашеног жанра. Сонг у постдрамском тексту Милене Марковић*

Књига отвара једно поље интертексуалног читања у којем се прати драматургија Милене Марковић у коресподенцији са Брехтовим епским театром, фрагментарном формом постдрамског текста и начин на који се успоставља метатекстуална веза на посебној линији српске драмске традиције – Борисава Станковића, Александра Поповића и Љубомира Симовића. Доминантна карактеристика поетике Милене Марковић, како налази ауторка, подједнако је изражена у њеној поезији и драми, а одликује је експеримент и поигравање формом као и канонима жанра, при чему је у њеном целокупном опусу посебно провокативна и занимљива употреба сонга. Поглавље које носи назив Форматирање сонга односи се на драмски текст Милене Марковић и прати котекстуализацију делова текста намењених певању, употребу првих препева познатих матрица и промену контекста, до песама које Милена Марковић преноси из својих песничких збирки и фазе када их и формално обележава као сонг.

Посебна издања

Српски писци и њихова дела између два светска рата на Стеријином позорју, зборник радова, уредник Снежана Савкић

Након покретања театролошког научног истраживања 2016. и објављивања два зборника – *Стерија на позоришним сценама Новог Сада и Војводине (од оснивања Стеријиног позорја до данас)* (2016) и *Савремени домаћи драмски текст на Стеријином позорју (од оснивања Позорја до данас)* (2017), Стеријино позорје наставило је научну мисију са жељом да укаже на један од важних циљева научноистраживачког ангажмана – систематски научни рад у области позоришне уметности, који неће бити ограничен само на позоришну историју Новог Сада и Војводине.

За овогодишње издање тематских зборника изабрана је тема *Српски писци и њихова дела између два светска рата на Стеријином позорју*. Неки од најистакнутих писаца наше међуратне књижевности (Б. Нушић, М. Црњански, И. Андрић, Р. Младеновић, Д. Матић, М. Настасијевић, М. Бојић...), добили су нове, другачије интерпретације у оквиру сценских извођења на једном од највећих позоришних фестивала у земљи и региону. Аутори студија разматрају и сам статус и заступљеност авангардне драме (шире гледано) у истом контексту.

Учесници: проф. др Сава Дамјанов (руководилац пројекта), др Марина Миливојевић Мађарев, др Зоран Ђерић, др Зоран Максимовић, др Исидора Поповић, мср Горан Ибрајтер, мср Младен Ђуричић, мср Снежана Николић, мср Милена Кулић и мср Снежана Савкић, која је и уредница зборника.

БИБЛИОГРАФИЈА ИЗДАЊА

Публикације и материјали штампани за 63. Стеријино позорје

КАТАЛОГ 63. Стеријиног позорја: Каталог је штампан двојезично (српски/енглески).
Садржај: Беседа на отварању 63. Позорја (Небојша Брадић, редитељ); Програм; **Такмичарска селекција:** Извештај селектора Бошка Милина; **Представе у такмичењу за Стеријине награде** (Петар Михајловић, *Швајцарска*, Народно позориште Републике Српске Бања Лука/Р. Српска, БиХ; *Царство небеско – Епика балканика*; Народно позориште и Битеф театар Београд; Милана Богавац, *Jами дистрикт*, Битеф театар Београд, Центар за културу Тиват, Фестивал MASZK Сегедин, Think Tank Студио Нови Сад (Србија, Црна Гора, Мађаска); Мина Ђирић, Галина Максимовић, Неда Гојковић, Маша Радић, ... и остали, Установа културе „Вук Стефановић Карадић“ Београд; Огњен Обрадовић, *Хајка на вука*, Шабачко позориште; Александар Југовић, *Утопљена душа*, Београдско драмско позориште; Тијана Грумић, *Кеплер – 452Б*, Позориште „Бора Станковић“ Врање; Бранислав Нушић, *Ожaloшћена породица*, Театар „Фјодор Волков“ Јарослав (Руска Федерација); Стеван Вранеш, Сведобро, Народно позориште Ужице; **Представа у част награђених:** Зоран Пешић – Сигма, *Улица усамљених аутомобила*, Народно позориште Ниш и Стеријино позорје Нови Сад; **Жири 63. Стеријиног позорја;** Округли сто; **Међународни програм „Кругови“:** Мате Матишић, *Људи од воска*, Хрватско народно казалиште Загреб (Хрватска); Према роману Кристијана Новака, *Чрна мати земља*, Загребачко казалиште младих (Хрватска); Душан Јовановић, *Зид, језеро*, Драма Словенског народног гледалишча Љубљана (Словенија); **Представа ван конкуренције**, Божидар Кнежевић, *Илустрована енциклопедија нестајања*, Српско народно позориште и Стеријино позорје Нови Сад; **Остали програми:** 16. међународни симпозијум позоришних критичара и театролога (Организатори: Стеријино позорје и Међународна асоцијација позоришних критичара); Дани књиге; Радионица „Сумњива лица“; Глумачка радионица „Стања“; Изложбе: Никола Џафо, „Вечера за

зела”; 59. изложба ликовних радова деце и омладине „Сцена, маска, костим, лутка”; Заједнички програми са Факултетом техничких наука Нови Сад; **Позорје младих**: Академија уметности, Нови Сад, класе на српском и мађарском језику; ГИТИС Москва (Руска Федерација); Факултет савремених уметности Београд; Академија уметности Београд; НОВА академија уметности Београд; Факултет уметности Приштина–Звечан; Академија умјетности Бања Лука (Република Српска, БиХ); Факултет драмских и филмских умјетности, Универзитет „Синергија” Бијељина (Република Српска, БиХ); Умјетничка академија Осијек (Хрватска); **Између два Стеријина позорја**.

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор; Уредник: Горан Ибрајтер; Сараднице на Каталогу: Весна Гргинчевић, Нина Марковиновић; Превод на енглески: Лидија Капичић; Превод са словеначког: Александра Коларић; Превод са руског: Викторија Мартинова; Графички дизајн: Атила Капитањ; Илустрације; Слог: Ћирилица/латиница; Повез: броширано + меке корице. Формат: 23 x 21 цм. Обим: 160 стр.; Тираж: 500; Прелом: Роберт Јенеи, Нови Сад. Штампа: АртПринт, Нови Сад.

ISBN: 978-86-85145-58-2

БИЛТЕН 63. Стеријиног позорја: Девет бројева. За издавача: др Мирослав Радоњић, директор; Одговорна уредница: Весна Гргинчевић; Сарадници: Војислав Алимпић, Бојана Јањушевић, Милена Кулић, Снежана Милетић, Бранислава Опрановић, Николина Стјепановић, Силвија Чамбер; Сарадница: Александра Коларић; Фото: Бранислав Лучић, Марина Блашковић; Корице: Атила Капитањ; Техничко уређење: Издавачки центар СП; Прелом: Роберт Јенеи, Нови Сад; Слог: Ћирилица. Штампа корица и умножавање: АртПринт, Нови Сад; Повез: кламерисано; тираж: 400; Формат: 21 x 29 см. Обим: укупно 190 стр. (16+14+18+24+26+26+22+24+20)

НАЈАВНИ ПЛАКАТ 63. Стеријиног позорја: Дизајн: Атила Капитањ. Формат: 98 x 68 цм. Тираж: 100 ком.; Штампа: АртПринт, Нови Сад

ПЛАКАТ Позорја младих: Дизајн: Атила Капитањ. Формат: 98 x 68 цм. Тираж: 100 ком.; Штампа: АртПринт, Нови Сад

Програмски банери: Дизајн: Атила Капитањ;

Ситан штампани материјал (програм 63. Стеријиног позорја – 33 x 21 цм (свијено на три дела); позивница, улазнице, акредитације, бонови, гласачки листићи; Дизајн: Атила Капитањ. Штампа: АртПринт, Нови Сад

ДИПЛОМЕ добитника Стеријиних награда: Графичко обликовање: Вељко Дамјановић; Штампа: Адверто, Нови Сад

ПЕРИОДИКА

**"Сцена", часопис за позоришну уметност
YU ISSN 0036-5734**

Уредништво: Милош Латиновић (главни уредник), Марина Миливојевић Мађарев, Исидора Поповић, Александар Милосављевић, Жељко Јовановић. Секретарица редакције: Весна Гргинчевић.

„Сцена”, 1/2018.

Садржај/сарадници: **Савремени светски драматичари:** Торстен Бухштајнер, Милица Перић, Јана Марићић; **Дејан Мијач – новосадске и друге године:** Дарinka Николић, Александар Милосављевић, Петар Марјановић; **Бајка – водич кроз одрастање:** Соња Ђирић, Ивана Димић, Татјана Мандић Ригонар, Стаса Копривица, Ива Милошевић, Владимир Лазић; **Теоријска Сцена:** Јасна Новаков Сибиновић; **Есеј:** Петар Грујичић; **Сценски дизајн:** Александра Пештерац, Радивоје

Динуловић, Јелена Јанев, Милица Стојшић; **Историјска Сцена:** Исидора Поповић, Мирјана Одавић; **Фестивали/Изведбе:** Оливера Милошевић, Габриела Теглаши Јојкић; **Књиге:** Жељко Јовановић, Милош Латиновић, Марина Миливојевић Мађарев, Слађана Милићевић, Синиша И. Ковачевић; **In memoriam:** Слободан Унковски; **Нова драма:** Тијана Грумић, Ж. Јовановић.

Дизајн и прелом: Вељко Дамјановић; Обим: 180 стр.; Слог: ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Тираж: 300 примерака; Штампа: АртПринт, Нови Сад.

„Сцена”, 2/2018.

Садржај/сарадници: У сусрет **63. Стеријином позорју:** Бошко Милин, Александар Милосављевић; **Савремени светски драматичари:** Сара Беинат, Маријана Иличин, Милош Латиновић; **Драмска баштина:** Исиџора Поповић, Александар Поповић, М. Латиновић; **Теоријска Сцена:** Дејан Петковић; **Образовање:** Марина Миливојевић Мађарев, Соња Ђирић; **Сценски дизајн:** Радивоје Динуловић, Александра Пештерац; **Историјска Сцена:** Исиџора Поповић, Јелена Ковачевић; **Фестивали:** Мухарем Шеховић, Александар Милосављевић, Сенка Петровић; **Интервју:** Предраг Ејдус, Оливера Милошевић; **Књиге:** Милован Здравковић, А. Милосављевић, М. Латиновић, Милена Кулић, М. Миливојевић Мађарев; **Нова драма:** Ива Брдар, Жељко Јовановић.

Дизајн и прелом: Вељко Дамјановић; Обим: 204 стр.; Слог: ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Тираж: 300 примерака; Штампа: АртПринт, Нови Сад.

„Сцена”, 3/2018.

Садржај/сарадници: **Савремени светски драматичари:** Деби Изит, Ђорђе Кривокапић, Милош Латиновић; **63. Стеријино позорје:** Даринка Николић, Александар Милосављевић, Исиџора Симијановић, Јелена Граовац, Нина Нешковић, Оливера Милошевић, Драгана Вилотић, Милена Кулић, Николина Ђукановић, Марина Миливојевић Мађарев; **Сценски дизајн:** Јелена Јанев, Милица Стојшић; **Образовање:** М. Миливојевић Мађарев, Игор Третињак, Ника Архар; **Теоријска Сцена:** Маријана Прпа Финк; **Фестивали:** Габриела Теглаши Јојкић, Миливоје Млађеновић, А. Милосављевић; **Историјска Сцена:** Исиџора Поповић, Исиџора Стојановић, Нина Марковиновић Шолајић; **Књиге:** Живко Поповић, М. Миливојевић Мађарев, А. Милосављевић; **Нова драма:** Милена Богавац, Жељко Јовановић.

Дизајн и прелом: Вељко Дамјановић; Обим: 204 стр.; Слог: ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Тираж: 300 примерака; Штампа: АртПринт, Нови Сад.

„Сцена”, 4/2018.

Садржај/сарадници: **Савремени светски драматичари:** Дора Делбјанко, Милош Латонивић; **52. Битеф:** Александар Милосављевић, Маша Сеничић, Драгана Вилотић; **Интервју:** Андраш Урбан, Оливера Милошевић; **Образовање:** Марина Миливојевић Мађарев, Маја Mrђеновић, Тимеа Пап, Лидија Капичић; **Теоријска Сцена:** Милена Кулић, Милица Зајцев, Војо Лучић; **Милан Коњовић:** Милана Квас, Чедомир Јаничић, Синиша Ковачевић, Миливоје Млађеновић; **Фестивали:** М. Латиновић, А. Милосављевић, О. Милошевић; **Историјска Сцена:** Исиџора Поповић, Ненад Предојевић, Зоран Максимовић, Милена Лесковац, Јован Ђорђевић; **Јубилеји/Сећања/Догађаји:** М. Миливојевић Мађарев, А. Милосављевић, Мирослав Радоњић; **Књиге:** А. Милосављевић, Жељко Јовановић, М. Миливојевић Мађарев; **In memoriam:** А. Милосављевић, Горан Стефановски; **Нова драма:** Јелена Кајго, Жељко Јовановић.

Дизајн и прелом: Вељко Дамјановић; Обим: 200 стр.; Слог: ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Тираж: 300 примерака; Штампа: АртПринт, Нови Сад.

„Scena”, Theatre Arts Rewiev, No 31/2018.

Уредништво: Милош Латиновић (главни уредник), Марина Миливојевић Мађарев, Исидора Поповић, Александар Милосављевић, Жељко Јовановић. Секретарица редакције: Весна Гргинчевић

Тема броја: Towards the Theatre New Dramaturgy/Ка театру нове драматургије: Ива Брдар: *Баџачи прстију*, Милена Богавац: *Јами дистрикт*, Милена Марковић, *Деца радости*: Преводиоци на енглески језик: Весна Радовановић, Лидија Капичић. Драматуршки коментар: Милош Латиновић, Жељко Јовановић.

Дизајн и прелом: Вељко Дамјановић; Обим: 120 стр.; Слог: Ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Тираж: 300 примерака; Штампа: АртПринт, Нови Сад.

Центар за позоришну документацију Стеријиног позорја

Годишњак позоришта Србије 2016/2017, volume 39

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор. Уредници: Нина Марковиновић, Томислав Баштић; Садржај: Репертоар позоришта 2016/2017; Позоришни фестивали и смотре 2017; Академије и факултети; Позоришни музеји и Документационоистраживачки центар; Библиографија о позоришту и драми; Индекси (Аутори извођених дела; Учесници у инсценацији; Наслови представа);

Графичко обликовање: Роберт Јенеи. Формат: 17 x 24 см. Обим: 300 стр. Повез: броширано + меке корице. Тираж: 300 примерака. Штампа: АртПринт, Нови Сад

ISSN 1820-8215

КЊИГЕ

Едиција „Антологије”

Нова словачка драма. Приредила Владислава Фекете; превод на српски Зденка Валент Белић

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор. Уредник: др Зоран Ђерић; Дизајн и прелом: Вељко Дамјановић. Формат: 18 x 24 см. Обим: 264 стр. Повез: шивено + тврде корице. Тираж: 500 примерака. Штампа: АртПринт, Нови Сад

ISBN: 978-86-85145-60-5

Едиција „Синтезе”

Тина Перић: Пут извођача: од Ја ка Сопству

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор; Уредник: др Зоран Ђерић; Слог: Ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Формат: 14 x 20 цм. Обим: 250 стр.; Тираж: 300 примерака; Дизајн корица: Вељко Дамјановић; Прелом: Роберт Јенеи; Штампа: АртПринт, Нови Сад

ISBN: 978-86-85145-63-6

Едиција „Експозиција”

Влатко Илић: Савремено позориште: Естетско искуство и преступничке праксе

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор; Уредник: др Зоран Ђерић; Рецензенти: др Дивна Вуксановић, др Весна Крчмар, др Михал Бабјак; Слог: Ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Формат: 12 x 17 цм. Обим: 128 стр.; Тираж: 300 примерака; Дизајн корица и прелом: Вељко Дамјановић; Штампа: АртПринт, Нови Сад

ISBN: 978-86-85145-61-2

Вера Копицл: Метајезик и ичиштеног жанра. Сонг у постдрамском тексту Милене Марковић

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор; Уредник: др Зоран Ђерић; Рецензент: др Бранка Јакшић Провчи; Слог: Ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Формат: 12 x 17 цм. Обим: 160 стр.; Тираж: 300 примерака; Дизајн корица и прелом: Вељко Дамјановић; АртПринт, Нови Сад

ISBN: 978-86-85145-62-9

Посебна издања

Зборник радова Српски писци и њихова дела између два светска рата на Стеријином позорју, уредник Снежана Савкић.

За издавача: др Мирослав Радоњић, директор; Уредник: др Зоран Ђерић; Слог: Ћирилица; Повез: броширано + меке корице; Формат: 16,5 x 24 цм. Обим: 160 стр.; Тираж: 300 примерака; Дизајн корица и прелом: Роберт Јенеи; Штампа: АртПринт, Нови Сад

ISBN: 978-86-85145-64-3

Из буџета Града Новог Сада, у складу са Финансијским планом Стеријиног позорја за 2018. годину – за овај део програма утрошена су средства у износу од 2.108.634,96 динара (извор 01) и 350.000,00 динара (извор 07 – Покрајина, Република). Укупно: 2.458.634,96 динара.

-Програм-

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

У складу са финансијским планом и програмом рада Стеријиног позорја у 2018. години, утрошена су средства за трошкове смештаја и котизације на семинарима у вези са буџетским системом и јавним набавкама.

Из буџета Града Новог Сада, у складу са Финансијским планом Стеријиног позорја за 2018. годину – за овај део програма утрошена су средства у износу од 87.260,50 динара.

-Програм-

РЕДОВНА ДЕЛАТНОСТ

У складу са финансијским планом Стеријиног позорја у 2018. години утрошена су средства за набавку административног материјала, материјала за образовање и усавршавање заспослених, материјала за културу, материјал за саобраћај (гориво за путовања) као и материјал за одржавање хигијене и посебног материјала, као и ангажовање адвоката за решавање правник питања у Стеријином позорју, затим ангажовање агенције за безбедност и здравље на раду и ангажовање правне фирме за одржавање рачунара и сервера у Позорју.

Из буџета Града Новог Сада, у складу са Финансијским планом Стеријиног позорја за 2018. годину – за овај део програма утрошена су средства у износу од 1.498.537,28 динара.

3. Подаци о средствима установе

3.1 Финансијски извештај

ПРИХОДИ И РАСХОДИ СТЕРИЈИНОГ ПОЗОРЈА ЗА 2018. ГОДИНУ

ПРИХОДИ

Укупно остварени приходи из буџета-извор 01 износе 36.473.641,31

Укупно остварени приходи из буџета-извор 07 износе 6.644.598,29

Укупно остварени приходи из добровољних трансфера од физичких и правних лица - извор 08 износи 500.000,00

Укупно остварени сопствени приходи-извор 04 износе 3.003.004,00

Нераспоређени вишак прихода из ранијих година-извор 13 износе 124.779,08

УКУПНО ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ (извор 01, 04, 07, 08 и 13) износе 46.746.022,68

Расходи са свих извора финансирања

Ек.клас.	Средства из буџета извор 01	Средства из буџета извор 07	Сопствени приходи извор 04	Трансфери од других нивоа власти извор 07	извор 08	Нераспоређени вишак прихода из ранијих година извор 13	УКУПНО
411	8,117,602.07						8,117,602.07
412	1,453,050.78						1,453,050.78
413	126,098.30		5,000.00				131,098.30
414	333,333.30						333,333.30
415	174,716.69						174,716.69
416	312,448.00		28,871.00				341,319.00
421	3,513,783.25	300,000.00	316,575.93				4,130,359.18
422	293,200.37						293,200.37
423	11,257,140.16	1,350,000.00	1,957,537.08		500,000.00		15,064,677.24
424	8,929,739.98	4,994,598.29	667,298.42			124,779.08	14,716,415.77
425	152,688.00						152,688.00
426	814,537.28						814,537.28
465	828,239.13						828,239.13
481							0.00
482			24,205.00				24,205.00
483							0.00
512	167,064.00						167,064.00
515							0.00
УКУПНО	36,473,641.31	6,644,598.29	2,999,487.43	0.00	500,000.00	124,779.08	46,742,506.11

ПРИХОДИ	46,746,022.68
РАСХОДИ	46,742,506.11
РЕКАПИТУЛАЦИЈА	3,516.57

3.2 Сопствена средства

Стеријино позорје остварило је сопствене приходе у износу од 3.003.004,00 динара, и то: 1.550.000,00 спонзорство и 1.453.004,00 динара од продаје улазница за представе на 63. Фестивалу, публикација у издању Позорја као и пројекат Змајеве дечије игре.

4. Простор и опрема

Стеријино позорје смештено је у објекту површине око 420 квадартних метара, у Змај Јовиној 22/I. Одлуком Скупштине Града Новог Сада, Позорје не плаћа закуп простора, а објекат је под ингеренцијом Градске управе за имовину и имовинско-правне послове. С обзиром на чињеницу да је реч о згради у старом језгру Новог Сада, подразумева се неопходност редовног одржавања и поправки. Последње велико реновирање урађено је током 2014. године, док у 2018. није било значајнијих улагања у сређивање простора.

Стеријино позорје је у 2018. години извршило набавку два лаптопа као и намештаја – две фотеље, двосед и клубски сто.

5. Јавне набавке

Стеријино позорје у 2018. години расписало је три јавне набавке мале вредности:

1. Услуге штампања (20. март 2018.) – књиге, часопис „Сцена“, Каталог фестивала...
- 2.. Услуге исхране у ресторанима (24. април 2018.) – за учеснике и госте 63. фестивала
3. Услуге смештаја у хотелима и хостелима (23. април 2018.) – за учеснике и госте 63. фестивала

Подаци о јавним набавкама могу се наћи на сајтовима Стеријиног позорја и порталу Управе за јавне набавке.

6. Доступност информацијама о раду широј јавности

Све информације о раду, делатностима и програмима Стеријиног позорја, као и документација доступни су на сајту институције: www.pozorje.org.rs и фејсбук профилу Позорја. Редовне конференције за медије такође пружају информације о раду Позорја најширој јавности.

7. Мисија и циљеви за будућност

Мисија и изворна начела Стеријиног позорја дефинисани су још 1956. године – развој, промоција и афирмација домаће драмске књижевности и позоришне уметности. Све делатности, активности и програми институције усмерени су ка испуњењу ових задатака. Позорје ће у наредних неколико година, уз досадашње редовне програме посебну пажњу посветити научно-истраживачкој делатности повезаној са историјом и теоријом позоришта, српском театролошком мисли и домаћом драматургијом. Резултати ових истраживања биће публиковани у зборницима радова. Такође, Позорје ће покушати да у свакој позоришној сезони буде копродуцент бар две представе рађене на основу комада наших савремених аутора, које ће бити на редовном репертоару домаћих театарских кућа.

ДИРЕКТОР

Др Мирослав Радоњић

ТАБЕЛА ПРИЛОЗИ:

1. Табела извршења програмских трошкова по економским класификацијама у 2018. години,
извор 01 - Приходи из буџета
2. Биланс прихода и расхода и Биланс стања за 2018. годину

РАСПОРЕД ПРОГРАМСКИХ ТРОШКОВА ПО ЕКОНОМСКИМ КЛАСИФИКАЦИЈАМА У 2018. ГОДИНИ

ЕКОНОМСКА КЛАСИФИКАЦИЈА	Опис	Фестивал Стеријино позорја 2018.	Позоријански сусрети	Документационо - истраживачки центар	Издавачки центар	Стручно усавршавање запослених	Редовна делатност	
421	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	1,799,796.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,799,796.00
4216	ЗАКУП ИМОВИНЕ И ОПРЕМЕ	1,799,796.00						1,799,796.00
422	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	216,139.87	0.00	0.00	0.00	77,060.50	0.00	293,200.37
4221	ТР. СЛ. ПУТ.У ЗЕМЉИ	163,506.01				77,060.50		240,566.51
4222	ТР. СЛ. ПУТОВАЊА У ИНОСТ.	52,633.86						52,633.86
4223	ТР.ПУТ. У ОКВИРУ РЕД.РАДА							0.00
4229	ОСТАЛИ ТР. ТРАНСПОРТА							0.00
423	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	7,039,125.20	145,379.75	1,040,306.17	2,108,634.96	10,200.00	684,000.00	11,027,646.08
4231	АДМИНИСТРАТИВНЕ УСЛУГЕ	798,348.15			86,166.04			884,514.19
4232	КОМПЈУТЕРСКЕ УСЛУГЕ						240,000.00	240,000.00
4233	УСЛ.ОБР.И УСАВРШ.ЗАПОСЛ.					10,200.00		10,200.00
4234	УСЛУГЕ ИНФОРМИСАЊА	659,168.00		73,293.00	668,128.00			1,400,589.00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	1,876,358.94	145,379.75	967,013.17	1,354,340.92		444,000.00	4,787,092.78
4236	УСЛУГЕ ЗА ДОМАЋ.И УГОСТ.	3,436,600.00						3,436,600.00
4237	РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА							0.00
4239	ОСТАЛЕ ОПШТЕ УСЛУГЕ	268,650.11						268,650.11
424	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	8,929,739.98	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,929,739.98
4242	УСЛУГЕ ОБРАЗОВАЊА, КУЛТУРЕ И СПОРТА	8,929,739.98						8,929,739.98
4243	МЕДИЦИНСКЕ УСЛУГЕ							0.00
4246	УСЛУГЕ ОЧУВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, НАУКЕ И ГЕОДЕТСКЕ УСЛУГЕ							0.00
4249	ОСТАЛЕ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ							0.00
426	МАТЕРИЈАЛ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	814,537.28	814,537.28
4261	АДМИНИСТРАТИВНИ МАТЕР.						229,917.80	229,917.80
4263	МАТ. ЗА ОБР.И УСАВРШ.ЗАП.						44,000.00	44,000.00
4264	МАТЕРИЈАЛ ЗА САОБРАЋАЈ						273,188.68	273,188.68
4266	МАТ. ЗА ОБР.КУЛТ. И СПОРТ						0.00	0.00
4268	МАТ. ЗА ОДРЖ.ХИГ.И УГОСТ.						207,622.80	207,622.80
4269	МАТ. ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ						59,808.00	59,808.00
	УКУПНО	17,984,801.05	145,379.75	1,040,306.17	2,108,634.96	87,260.50	1,498,537.28	22,864,919.71